

Opleidingsstatuut Hoofdstuk 9
voor de
voltijd bacheloropleiding
Opleiding tot leraar tweede graad Economie
van de Academie Educatie
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Studiejaar 2024-2025

Vastgesteld met instemming van:

Opleidingscommissie: 13 mei 2024

Academieraad: 23 mei 2024

Academiedirecteur: 10 juni 2024

In dit hoofdstuk is het onderwijs van jouw opleiding beschreven in de vorm van een curriculumoverzicht en beschrijving van de cursussen, te beginnen bij de cursussen van de propedeuse en daarna die van de postpropedeuse. Hieronder staat eerst een uitgebreide toelichting en een schematisch overzicht waarin je kunt zien hoe onze tweedegraads lerarenopleiding Economie in elkaar zit en welke cursussen en tentamens bij de opleiding horen.

Naam opleiding	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Economie	
CROHO-nr.	35207	
Inrichtingsvorm	Voltijd	Deeltijd
Taal	Nederlands	Nederlands
Varianten en trajecten	De BaMa-route voor VWO'ers (zie hoofdstuk 9.7.7)	

Je hebt gekozen voor de Lerarenopleiding Economie aan de Hogeschool Arnhem en Nijmegen. Een goede keuze, want volgens de Keuzegidsen HBO 2018 t/m 2023 behoort onze TOP-opleiding tot de beste van Nederland! De Lerarenopleiding Economie leidt je op voor het beroep van docent economie in diverse economische profielen en vakken in het 2^e graads werkveld. Dat betekent dat je later werkzaam kunt zijn zowel in het voortgezet onderwijs (zoals de onderbouw havo en vwo en de bovenbouw vmbo) als in het middelbare beroepsonderwijs (ROC's en AOC's). De laatste jaren heeft ondernemerschap een belangrijke plaats in het onderwijs gekregen. Niet alleen in het beroepsonderwijs, maar ook in het voortgezet onderwijs. (Jong)volwassenen worden geacht in staat te zijn om zelfstandig economische keuzes te maken en kritisch te zijn. Financiële bewustwording en inzicht zijn noodzakelijk voor weloverwogen financieel-economisch gedrag. Denk hierbij aan het afsluiten van een zorgverzekering of een lening in een steeds complexer aanbod van financiële producten. Als economiedocent draag je zorg voor economische kennis, vaardigheden en houdingen die voor elke burger van belang zijn en lever je een belangrijke bijdrage aan het kwalificeren voor een (economisch) beroep. Voor een docent economie spelen persoonsvorming, het socialisatieproces, de maatschappelijke relevantie en de beroepsvorming dan ook een grote rol.

Onze vierjarige voltijdopleiding leidt je in één studieprogramma, gebaseerd op de landelijke vakkennisbasis economie, op tot tweedegraads economiedocent. De opleiding biedt een consistent programma aan waarin je wordt voorbereid op jouw latere werkzaamheden in het 2e graads werkveld. Hierdoor ben je later breed inzetbaar in het economisch onderwijs. Gedurende de opleiding worden jouw kennis en kunde ten aanzien van de vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid tezamen met jouw brede professionele basis op een niveau gebracht dat je nodig hebt als startende 2^e graads economiedocent. Onze cursussen bestaan dan ook uit algemeen-economische, bedrijfseconomische, vakdidactische, onderwijskundige en pedagogische inhouden. Ook het werkplekleren ('stage') maakt onderdeel uit van onze cursussen. De opleiding hecht veel belang aan vakdidactiek, met aandacht voor activerende didactiek, zelfstandig en samenwerkend leren en onderzoekend vermogen.

Hieronder beschrijven wij hoe we ons curriculum hebben ingericht en gaan wij in op de achterliggende keuzes die we hebben gemaakt bij het inrichten van onze leeromgevingen. De leerlijnen door onze opleiding zijn vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch/onderwijskundig van aard. De bijbehorende leer- en toetsactiviteiten vinden plaats in een weloverwogen mix aan leeromgevingen op de HAN en op de scholen in onze regio tijdens het werkplekleren.

De Propedeusefase (jaar 1)

De Propedeusefase is oriënterend en selecterend van aard. Elke student formuleert gedurende zijn of haar 1^e studiejaar voor zichzelf een antwoord op de vraag: 'Wil en kan ik leraar economie worden?' In het eerste jaar komen daarom zoveel mogelijk aspecten van zowel het vak (economie) als het beroep (van leraar) aan de orde. Je werkt in de Propedeusefase aan je vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau 1 en maakt daarbij kennis met de vakinhouden die in ons brede 2^e graads werkveld van belang zijn. Deze variëren van micro-economie en marketing tot de basis van het boekhouden. Zowel de inhoud als vakdidactiek worden met een mix van diverse toetsvormen; schriftelijk tentamen, presentatie (aangevuld met CGI) en een meesterproef.

Ook zijn in ons propedeusecurriculum meerdere internationaliseringsonderdelen opgenomen. Zo brengen studenten in het kader van de cursus 'IEB' een bezoek aan het Europees Parlement en het Parlementarium in Brussel. Daarnaast is er een uitwisselingsprogramma met Artevelde Hogeschool in Gent.

JAAR 1	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-economie	Inleiding BE/BA (5 studiepunten)	Economie en Ondernemen (5 studiepunten)	BE/BA in het mbo (5 studiepunten)	
Algemene economie	Inleiding AE (5 studiepunten)			IEB (5 studiepunten)
				Overheids- en conjunctuurbeleid (5 studiepunten)
Vak-didactiek	Inleiding vakdidactiek (5 studiepunten)	Taal en Rekendidactiek (5 studiepunten)		
Onderwijs-kunde	Oriëntatie op het beroep (5 studiepunten)			
		Oriëntatie op lerenden (5 studiepunten)		
		Onderwijsactiviteit ontwerpen, uitvoeren, evalueren (5 studiepunten)		
		Oriëntatie op positief leerklimaat (5 studiepunten)		
Werkplek-leren		Werkplekleren-1		
Begeleiding	coaching/slb			

In de onderwijskundige en vakdidactische cursussen wordt aandacht besteed aan onder meer de brede professionele basis, de pedagogische bekwaamheid en de didactische bekwaamheid op niveau 1. De leerdoelen binnen de onderwijskundige leerlijn en het werkplekleren in onze opleiding zijn voor alle 2^e graads lerarenopleidingen van de Academie Educatie identiek. Dat doen we via thema's rondom motivatie, het begeleiden van leerlingen en de vakdidactiek van de economie. Ook deze kennis en vaardigheden worden getoetst in eenheden van 5 studiepunten. Dit gebeurt vaak via een leertaak waarin je werkt aan een beroepsproduct dat herkenbaar is in het 2^e graads werkveld. Voorbeelden hiervan zijn het voorbereiden van een les of het verzamelen van authentieke bronnen die je in lessituaties met je leerlingen kunt gebruiken. Tijdens de bijeenkomsten van vakdidactiek wordt onder meer gewerkt met feedup en (peer)feedbacksessies om elkaar verder te helpen bij de totstandkoming van het eindproduct dat in de betreffende cursus centraal staat. Op ingeleverde leertaken ontvangen studenten in elk geval een beoordeling in de vorm van een voldaan of cijfer, maar in de regel ook een verbale toelichting die feedback en feedforward biedt. De komende jaren zullen we deze formatieve kant van onze toetsing verder versterken. Ook oriënteer je je in deze opleidingsfase op het werken in het beroepsonderwijs en het voortgezet onderwijs. Tijdens de zogenoemde 'werkdagen' wordt er een aantal school- en bedrijfsbezoeken in de regio afgelegd zodat je kennis leert maken met verschillende schooltypen (zoals het MBO en leerplein-leren op het VMBO) en op het leren kennen van het beroepenveld van afgestudeerde leerlingen in het vmbo en mbo. Alle studenten lopen in hun Propedeusefase gedurende een halfjaar (periode 2 en 3) één dag per week stage. We noemen dit 'werkplekleren'. Zo stellen wij je in staat om basisaspecten van je toekomstige beroep als economieleraar in de praktijk te verkennen, toe te passen en zo aan je leraarsbekwaamheden te werken. Tijdens WPL-1 worden de onderwijskundige cursussen op de werkplek aangeboden. Je kunt er tijdens je propedeuse voor kiezen om in periode 2 en 3 deel te nemen aan het LeerLab van de Academie Educatie. In het LeerLab kun je je oriënteren op eigentijds onderwijs. Dit betreft onderwijsconcepten waarin de personalisering van het leren via enerzijds *autonomie* (het vinden van aansluiting bij individuele behoeften en capaciteiten van lerenden), en anderzijds *structuur* (het zoeken naar en creëren van condities die de lerenden helpen om regie te leren nemen over hun eigen leren) centraal staan. Je ervaart in bijeenkomsten in het LeerLab wat autonomie, stuurkracht en structuur betekenen voor jezelf en voor leerlingen/studenten terwijl je je stage loopt in het eigentijds onderwijs zoals *Agora* of *Kunskapskolan*.

De Hoofdfase (jaar 2 en 3)

Het tweede en derde studiejaar vormen tezamen de Hoofdfase van de 2^e graads lerarenopleiding economie. Aan het eind van de Hoofdfase dien je jouw brede professionele basis en je vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheden op een zodanig te niveau beheersen, dat je met begeleiding-op-afstand kan functioneren als leraar in opleiding (LIO) tijdens WPL3. De vakinhouden in dit gedeelte van het curriculum zijn dan ook van dien aard dat alle domeinen uit de kennisbasis, die noodzakelijk zijn voor het kunnen lesgeven binnen het vmbo, het mbo en de onderbouw havo en vwo, aan het einde van het derde studiejaar aan de orde zijn geweest. In het derde leerjaar vindt dan ook de landelijke kennistoets (LKT) plaats, waarmee je jouw beheersing van economische basiskennis aantoont.

JAAR 2	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-economie	Bedrijfsadministratie 3 (2,5 studiepunten)	Logistiek/AO (2,5 studiepunten)	Corporate Finance (2,5 studiepunten)	Marktonderzoek en Statistiek (2,5 studiepunten)
	Financial Accounting (2,5 studiepunten)	Management accounting (2,5 studiepunten)	-	Organisatie Management (2,5 studiepunten)
Algemene economie	Economie in het VMBO (2,5 studiepunten)	Micro-2 (2,5 studiepunten)	Macro-2 (2,5 studiepunten)	Jaarverslaggeving (2,5 studiepunten)
	-	Overheid (2,5 studiepunten)	Economische bril (2,5 studiepunten)	-
Vak-didactiek	Vakdid. coachen (2,5 studiepunten)	ICT actueel (2,5 studiepunten)	IH2lJ2 Dit betreft een combinatie van WPL2lJ2, GKB/OWK7&8, VAD10&11 en drama2 (15 studiepunten)	
	Inductief leren (2,5 studiepunten)	-		
Onderwijs-kunde	GKB5&6 (5 studiepunten) incl. werkdagen			
Werkplek-leren	-	-		
Bgl	coaching			

De identiteitsvraag die in de Hoofdfase centraal staat, is *wat voor een economieleraar je eigenlijk zou willen zijn*. In de Hoofdfase van de opleiding werk je bij de ontwikkeling van jouw vakinhoudelijke bekwaamheid onder meer aan monetaire economie, financieel rekenen en organisatiekunde. De inhoudelijke kennis wordt getoetst in eenheden van 2,5 studiepunten, of een veelvoud daarvan, via een mix van schriftelijke toetsen, passend bij de focus die er is op cognitieve leerdoelen, en via leertaken die passen bij een brede en meer integrale manier van het kijken naar je ontwikkeling tot economieleraar. Een voorbeeld hiervan is de leertaak bij de cursus 'overheid' waarbij je met medestudenten een documentaire maakt over een regionaal vraagstuk waar de overheid bij betrokken is. Ook in het Hoofdfasecurriculum zijn internationaliseringsonderdelen opgenomen. Zo breng je in het kader van de cursus 'Corporate Finance' een bezoek aan internationaal opererende ondernemingen in het buitenland (in voorgaande studiejaar was dit Spanje) en bezoek je aldaar scholen en universiteiten om je te oriënteren op economisch onderwijs in het buitenland. Ook wordt er in de Hoofdfase nog een aantal school- en bedrijfsbezoeken in Nederland afgelegd tijdens de 'werkdagen', waarmee je je nader verdiept in verschillende schooltypen zoals Jenaplan, Vrije school en Montessori én het toekomstige beroepenveld van leerlingen aan wie zij les gaan geven in het vmbo en mbo. De opgedane inzichten worden vervolgens verwerkt in de onderwijskundige leertaak 'Persoonlijk Beroepsbeeld'. De doelen binnen de onderwijskundige leerlijn (d.w.z. de cursussen GKB5 t/m GKB9) en het werkplekleren zijn voor alle 2^e graads lerarenopleidingen van de Academie Educatie identiek. In het tweede jaar is het werkplekleren gesitueerd in het tweede semester (2 dagen per week). Direct aansluitend vindt hierop in het eerste semester van het derde leerjaar het vervolg plaats (2 dagen per week). Je leert om steeds meer in coherente series van leeractiviteiten te denken, waarin je bijvoorbeeld bewust kiest voor de inzet ICT-toepassingen en werkvormen voor activerende didactiek en samenwerkend leren.

Bij vakdidactiek is in de Hoofdfase tevens expliciet aandacht voor het ontwerpen van onderwijs dat zich specifiek richt op het mbo. Deze bekwaamheden worden op niveau 2 getoetst in eenheden van 2,5 studiepunten of een veelvoud daarvan, vaak met een leertaak waarin je laat zien dat je theorie en praktijk kunt koppelen. Tijdens de bijeenkomsten van vakdidactiek wordt onder meer gewerkt met feedup en (peer)feedbacksessies om elkaar verder te helpen bij de totstandkoming van het eindproduct dat in de betreffende cursus centraal staat. Op ingeleverde leertaken ontvangen studenten in elk geval een beoordeling in de vorm van een vink of cijfer, maar in de regel ook een verbale toelichting die feedback en feedforward biedt. De komende jaren zullen we deze formatieve kant van onze toetsing verder versterken.

JAAR 3	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Vrije Ruimte	Vrije ruimte (2.5 studiepunten)		MINOR (30 studiepunten)	
Algemene economie	Monetaire Economie (5 studiepunten)			
Vakdidactiek	Vakdidactiek Beroepsonderwijs			
Onderwijs-kunde	GKB9			
Werkplekleren	WPL2lj3 (in totaal 22,5 studiepunten)			
Bgl	coaching			

Je leert in de hoofdfase van je opleiding steeds meer zelf sturing aan je (studie)loopbaan te geven. Zo kies je bijvoorbeeld een voor jou betekenisvolle invulling voor de vrije ruimte (2,5 studiepunten), bijvoorbeeld via een vrijwillige studiereis naar het financiële district in New York of het verzorgen van bijlessen economie. Ook kies je een minor (30 studiepunten), die kan worden ingezet als verbreding dan wel verdieping van het majorstudieprogramma. Bij de minorkeuze kun je ook alvast nadenken over doorstuderen ná je bachelor. Studenten die bijvoorbeeld interesse hebben in het volgen van een Master kunnen dit het beste nu al bespreekbaar maken met hun coach, omdat het soms in de Minor mogelijk is om een aantal Mastervakken te volgen. De minorkeuze vindt altijd plaats in overleg met en na goedkeuring door de coach. Een andere belangrijke keuze in de Hoofdfase van onze voltijdstudenten betreft die van een afstudeerrichting voor hun Eindfase (zie ook de volgende paragraaf).

De Eindfase (jaar 4)

De Eindfase van onze voltijdopleiding staat in het teken van het worden van een startbekwame leraar. Generiek hierbij is dat alle studenten tijdens het werkplekleren in deze opleidingsfase bij WPL3 (hun LIO-stage) hun eigen klassen krijgen en medeverantwoordelijk zijn voor taken binnen het team van leraren aldaar. De doelen binnen de onderwijskundige leerlijn, het afstudeeronderzoek en het werkplekleren zijn voor alle 2^e graads lerarenopleidingen van onze Academie Educatie identiek. Het ontwerp van het onderwijs en toetsing in de Eindfase van onze voltijdopleiding is gebaseerd op jullie beroepsbekwaamheid. Alle leer- en toetsactiviteiten in de Eindfase van de opleiding leiden in deze laatste opleidingsfase toe naar een integrale beoordeling van jouw prestaties en beroepsproducten: de integrale toets⁶ waarin het leren op de werkplek en het leren op de opleiding samenkomen. Ook wordt de ontwikkeling die je als student hebt doorgemaakt zichtbaar in een groeidossier in BULB¹. In jouw presentatie(dossier) in BULB formuleer je jouw eigen visie op het beroep van leraar in het tweedegraads economiewerkveld en toon je op niveau 3 jouw beheersing van de drie bekwaamheden en de brede professionele basis aan, met behulp van authentiek en gevarieerd bewijsmateriaal waarop door jou is gereflecteerd².

Alle studenten kiezen voor aanvang van de Eindfase voor één van de twee door onze opleiding aangeboden afstudeerrichtingen. De **afstudeerrichting beroepsonderwijs** bereidt je voor op het les geven in het vmbo en mbo. Het curriculum voor de 4e jaars voltijdstudenten die voor deze afstudeerrichting kiezen, ziet er als volgt uit:

JAAR 4 AFR BO	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-economie	-		Ondernemerschap (5 studiepunten)	-
Algemene economie		Financiële Educatie (5 studiepunten)	-	-
Vakdidactiek	Ondernemend beroepsonderwijs (5 studiepunten)	-		-
Onderzoek	Afstudeeronderzoek volgens één van de scenario's in de context van het beroepsonderwijs (15 studiepunten)			
Profzo	Terugkomdagen met o.a. intervisie, voorbereiden integraal handelen, begeleiding/coaching/slb			
Werkplekleren	Werkplekleren-3: meerdere dagen in de week in de context van het beroepsonderwijs (tezamen met integraal handelen 3: 30 studiepunten)			

Je werkt tijdens WPL3 aan de ontwikkeling van je leraarsbekwaamheden in de context van het beroepsonderwijs: het vmbo of het mbo. Jouw onderzoekend vermogen helpt je eigen ontwikkeling te sturen: het afstudeeronderzoek draagt bij tot een pedagogische of didactische verbetering van je eigen lespraktijk binnen het beroepsonderwijs. Een belangrijk vakinhoudelijk en vakdidactisch onderdeel binnen het beroepsonderwijs is 'ondernemerschap'. In de cursus 'ondernemerschap' word je voorbereid om hier les in te geven. Je gaat op zoek naar je eigen ondernemerskwaliteiten, passies en talenten. In een verdiepende cursus wordt verder ingegaan op 'ondernemend beroepsonderwijs': hoe is in het vmbo 'Economie & ondernemen' vormgegeven? Hoe ziet ondernemen in het mbo eruit? Wat is een goed ondernemersplan? Ook wordt van je verwacht dat je invulling leert geven aan burgerschapsvorming en is er aandacht voor financiële educatie passend bij de opleidings- en beroepscontext waar je tijdens WPL3 werkt.

De **afstudeerrichting havo/vwo** bereidt je in jaar 4 voor op jouw rol als economieleraar in de onderbouw havo en vwo. Het curriculum voor de 4^e jaars voltijdstudenten die voor deze afstudeerrichting kiezen, ziet er als volgt uit:

JAAR 4 AFR H/V	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-economie	-		Ondernemerschap (5 studiepunten)	-
Algemene economie		Financiële Educatie (5 studiepunten)	-	-
Vakdidactiek	Beeldvorming Bovenbouw havo/vwo (5 studiepunten)	-		-
Onderzoek	Afstudeeronderzoek volgens één van de scenario's in de context van het algemeen vormend onderwijs (15 studiepunten)			
Profzo	Terugkomdagen met o.a. intervisie, voorbereiden integraal handelen, begeleiding/coaching/slb			
Werkplekieren	Werkplekieren-3: meerdere dagen in de week in de context van het algemeen vormend onderwijs (tezamen met integraal handelen 3: 30 studiepunten)			

Je loopt je WPL3 in het voortgezet onderwijs. In de regel betekent dit dat je les zult geven aan leerlingen in het tweede of derde leerjaar. Jouw onderzoekend vermogen helpt je om je eigen ontwikkeling te sturen: het afstudeeronderzoek draagt bij tot een pedagogische of didactische verbetering van je eigen lespraktijk binnen het algemeen vormend onderwijs. Je oriënteert je via de cursus 'beeldvorming bovenbouw havo/vwo' tevens op de rol die economieleraars in de onderbouw van havo en vwo hebben bij het informeren en adviseren van jouw leerlingen over de bovenbouwvakken Economie en Bedrijfseconomie. Ook bereid je je in je rol van leraar voor op het geven van invulling aan LOB, waarbij je aandacht leert te hebben voor exploratie, kwaliteitenreflectie en motievenreflectie van leerlingen, zodat je in staat bent om jouw leerlingen nu en later goed kunnen begeleiden in het kiezen van een profiel, profielkeuzevakken en vakken in het vrije deel. Via de cursus 'financiële educatie' verdiep je je in het zo belangrijke financiële aspect van de jongeren. Steeds meer havo/vwo-scholen implementeren ondernemerschap in hun curriculum, bijvoorbeeld via het concept van de VECON Business Schools. Daarom maak je ook in deze afstudeerrichting kort kennis met ondernemerschap.

Voor **beide afstudeerrichtingen** is daarnaast het volgende van toepassing:

Om WPL-3 te kunnen doen, is het verplicht dat je onder meer een voldoende beoordeling van WPL2 leerjaar 3 hebt, alsmede 'groen licht' vanuit de opleiding. Je kunt niet met een te grote achterstand van studiepunten uit de hoofdfase zomaar door naar de eindfase. We hanteren daarbij o.a. het principe dat je 150 studiepunten hebt verzameld, met uitzicht op 180 studiepunten. Dat betekent dat Propedeusefase, Hoofdfase en de minor voor het grootste deel moeten zijn afgesloten. WPL-3 heeft in principe een lint-vorm. Bij uitzondering kan een blok-vorm aangevraagd worden. De coach en de stagecoördinator spelen een belangrijke rol bij het adviseren of je op WPL3 kunt. Dit geldt ook voor deelname aan de CURSUS 'onderzoek Eindfase', waar je ook alleen aan kunt participeren als je daar 'groen licht' vanuit de opleiding voor krijgt.

In de Eindfase werk je onder meer aan een onderzoeksmatig beroepsproduct dat een bijdrage levert aan jouw lespraktijk en aan jouw eigen professionele ontwikkeling als leraar. Het **onderzoek eindfase** is dan ook een belangrijk onderdeel van deze opleidingsfase; in tijd en studiepunten uitgedrukt is dit een kwart van je laatste studiejaar. Hierin komen alle elementen uit de leerlijn onderzoek samen. Kenmerkend voor een onderzoeksmatige aanpak is bijvoorbeeld dat je kritisch bent op je vooronderstellingen en op zoek gaat naar onderbouwingen. Je betreft daarbij collega's en leerlingen op jouw werkplek. Het onderzoek eindfase wordt in diverse scenario's vormgegeven. Zo kun je kiezen om dit onderzoek individueel te doen met een begeleider, of in te vullen via deelname aan een zgn. 'onderzoekskring'. Daarbij doe je je eigen onderzoek maar werk je samen met medestudenten in je vanuit feedup, feedforward en peerfeedbacksessies. Nadere informatie hierover vind je in de Studiewijzer onderzoek eindfase. Als student maak je zelf een keuze voor een vorm van onderzoek die bij jouw kwaliteiten en leervoorkeuren past. Tijdens de VEF-week (Voorbereiding EindFase) wordt hierover voorlichting gegeven. Deze week is verplicht voor alle studenten en vindt plaats in het 2e semester van het 3e studiejaar.

In het vierde jaar ben je nog slechts één dag op de opleiding aanwezig. Dit is de vrijdag. We verwachten van elke student dat hij of zij ook aanwezig is. Regel dit dan ook goed op je werkplek en plan deze dag geen andere activiteiten in. Op deze 'terugkomdag' is er ruimte voor ontwikkelingsgerichte feedback op je leervragen, intervisie, coaching en diverse themabijeenkomsten die passend zijn bij de professionele beroepshouding van een startbekwame docent.

Het **integraal handelen in de beroepspraktijk** wordt getoetst middels een integrale toets waarin het leren op de werkplek en het leren op de opleiding samenkomen. Hier wordt tevens de ontwikkeling die de student heeft doorgemaakt zichtbaar. In een portfolio c.q. dossier formuleert elke student zijn eigen visie op het docentschap in het tweedegraads economiewerkveld en toont hij op niveau 3 zijn beheersing van de drie bekwaamheden en de brede professionele basis aan met behulp van authentiek en gevarieerd bewijsmateriaal waarop hij heeft gereflecteerd.

Krijg je een baan aangeboden? Let dan even goed op!

Het kan natuurlijk gebeuren dat je, terwijl je nog bij ons studeert, op een school een baan aangeboden krijgt. Er is immers een grote vraag naar goede economieleraars. Het accepteren van een baan naast je studie kan tot onnodig veel studievertraging leiden. Studievertraging is een groot risico voor jou als student en voor ons als opleidingsinstituut. Te veel hooi op je bordje door bijvoorbeeld het accepteren van een baan/uitbreiding van uren op je werkplek náást je studie is een groot risico en leidt mogelijk tot onnodig veel studievertraging. In principe adviseren we hierop daarom negatief. Indien je zo'n aanbod serieus overweegt, dien je dit eerst voor te leggen aan je slb'er.

Na de reguliere looptijd van je studie

Als je langer dan de reguliere 4 jaar over je studie doet, adviseren we je om deel te nemen aan een intensieve studie- en leerroutebegeleiding van een speciale begeleider, om de studievertraging zo beperkt mogelijk te houden. Jouw slb'er adviseert je hierover graag verder.

Curriculumwijzigingen

Omdat we onze opleiding actueel en van hoge kwaliteit willen houden, gaan we regelmatig in gesprek met onze studenten, alumni en het werkveld. Deze gesprekken leiden ertoe dat we jaarlijks een aantal wijzigingen doorvoeren in ons curriculum. Daardoor kan het zijn dat leertaken of cursussen veranderen, verschuiven of vervangen worden door nieuwe. Als je dat vak al gevolgd hebt, maar de toets of leertaak nog niet met een voldoende hebt afgerond, mag je als student in principe tot 1 studiejaar na zo'n wijziging de oude toets of leertaak nog maken. Leg wel altijd zelf even contact met de docent van die cursus om vooraf af te stemmen dat je dit wilt doen en wat de beoordelingscriteria zijn. Houd je daarbij aan de deadlines: er zijn twee kansen per jaar gepland (zie voor details de studiewijzer van die cursus die te vinden is op OnderwijsOnline).

Na je studie

Na afloop van onze tweedegraads economieopleiding kun je verder studeren, bijvoorbeeld aan een masteropleiding in het hbo, of doorstromen naar een opleiding op een universiteit (eventueel via een schakelprogramma. Een masteropleiding geeft academische verdieping en biedt je de mogelijkheid jezelf verder te ontwikkelen en/of te specialiseren. De HAN biedt diverse masteropleidingen aan binnen het domein "Onderwijs & Opleiden", zoals de Master Leraar Algemene Economie. Dergelijke Masters zijn vaak duale of deeltijdopleidingen, zodat je kunt studeren naast een baan in het onderwijs. Meer informatie over de Masteropleidingen van de HAN is te vinden op:

<https://www.han.nl/studeren/onderwijs/type-opleidingen/master/>

Op de volgende pagina's vind je de overzichten van de cursussen en bijbehorende tentamens van de propedeusefase, hoofdfase en eindfase van de opleiding.

JAAR 1 VOLTijd

CURSUS	Studiepunten	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TOETSCODE Osiris	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Inleiding BE/BA	5	INBEBA01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	KENN-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
Inleiding AE	5	INALEC01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
Inleiding vakdidactiek	5	INVAKD01	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	GESP-F	Woord	1	Periode 1	Periode 2
Economie en ondernemen	5	ECONON03	Vakinhoudelijke en vakdidactisch bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	GESP-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Taal- en rekendidactiek	5	TAREDI01	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	GESP-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
BE/BA in het mbo	5	BEAMBO01	Vakinhoudelijke en vakdidactisch bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	GESP-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4
IEB	5	INECBE01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4
Overheids- en conjunctuurbeleid	5	OVHCJB01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4

Cursus	Stp	CODE Osiris	SEMESTER, PERIODE	Tentamen	TOETS-01 CODE Osiris	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Oriëntatie op het beroep	5	ORIBER01	Semester 1 en 2, periode 1 t/m 4	Presentatie 'Oriëntatie op het beroep'	TOETS-01	PRES-F	v/nv	1	P4N	P5N
Oriëntatie op de lerenden	5	ORILER01	Semester 2, periode 3 en 4	Drieluik	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	P4N	P5N
Oriëntatie op positief leerklimaat	5	ORIPOL01	Semester 1 en 2, periode 1, 2 en 3	Beroepsproduct oriëntatie op positief leerklimaat	TOETS-01	PROD-F	v/nv	1	Wisselend	wisselend
Onderwijsactiviteit ontwerpen, uitvoeren en evalueren.	5	ONWACT01	Semester 1 en 2, periode 1, 2 en 3	Ontwerp, evaluatie en reflectie van een onderwijsactiviteit	TOETS-01	PROD-O	v/nv	1	wisselend	Wisselend

JAAR 2 VOLTijd

CURSUS	Studiepunten	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TOETS-01 CODE OSIRIS	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Economie in het VMBO	2,5	ECVMB001	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
Management Accounting	2,5	MANAAA23	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Logistiek en AO	2,5	LOGIAO01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Bedrijfsadministratie 3	2,5	BEDRAA35	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
VDVT07: Vakdidactisch Coachen	2,5	VDVVAC06	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	PROD-O	woordbeoordeling	1	Periode 1	Periode 2
VDVT08: Vakdidactiek Inductief leren	2,5	VDVVAI03	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
Micro-economie-2	2,5	MICREC01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Overheid	2,5	OVERHE35	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Financial Accounting	2,5	FINAAC10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
VDVT09 : Vakdidactiek ICT actueel	2,5	VDVVAI01	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Macro-Economie-2	2,5	MACREC01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4
Economische bril	2,5	ECONBR01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4
Corporate Finance	2,5	CORPFI08	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4

Marktonderzoek en statistiek	2,5	MARKST01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4
Organisatie Management	2,5	ORGAMA03	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4
Jaarverslag	2,5	JAARVE09	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4

CURSUS	Stp	CODE OSIRIS	SEMESTER, PERIODE	Tentamen	TOETSCODE OSIRIS	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Leren over Leren (GKB5&6)	5	LEROVL15	Semester 1, periode 1-2	Leertaak Persoonlijk beroepsbeeld onderwijskunde	TOETS-01	(Beroeps)Product schriftelijk	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
				Kennistoets Leren over Leren	TOETS-02	Kennistentamen schriftelijk	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Integraal handelen 2 (jaar 2)	15	IHJAAA46	Semester 2, periode 3-4	Werkplekieren 2 (jaar 2)	TOETS-01	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	2	Periode 4	-
				Leertaak Activerende Didactiek en Samenwerkend Leren	TOETS-05	beroepsproduct	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4
				Leertaak: Leermiddelenanalyse	TOETS-06	beroepsproduct	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4
				Leertaak Positief leef- en leerklimaat	TOETS-02	(Beroeps) product schriftelijk	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4
				Leertaak leren en ICT	TOETS-03	(Beroeps) product schriftelijk		0	Periode 4	Periode 4
Vaardigheidstoets drama 2	TOETS-04	(beroeps)product fysiek/schriftelijk	Cijfer (≥5,5)	1	op afspraak	op afspraak				

JAAR 3 VOLTIID

CURSUS	Studiepunten	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TOETSODE OSIRIS	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Monetaire economie	5	MONEEC01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1-2	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Vrije ruimte	2,5	VRIJRU43	Alle bekwaamheden	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Leertaak (individuele rapportage)	woordbeoordeling	1	Periode 1-4	Periode 1-4

CURSUS	Stp	CODE Osiris	SEMESTER, PERIODE	Tentamen	TOETSCODE Osiris		CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Integraal handelen 2 (jaar 3)	22,5	IHJAAA55	Semester 1, periode 1-2	Werkplekieren 2 (jaar 3)	TOETS-01	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	2	Periode 2	-
				Dossier Onderwijskunde	TOETS-02	Portfolio online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
				Leertaak Ontwerpen van Beroepsonderwijs	TOETS-03	beroepsproduct	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
				Vaardigheidstoets drama 3	TOETS-04	(beroeps)product fysiek/schriftelijk	Cijfer (≥5,5)	1	Alle perioden	Alle perioden
				Integrale toets niveau 2	TOETS-05	beroepsproduct	Cijfer (≥6,0)	0	Periode 2	Periode 3

JAAR 4, afstudeerrichting beroepsonderwijs VOLTIJD

CURSUS	Studiepunten	CODE Osiris	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TOETSCODE Osiris	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Financiële Educatie	5	FINAED02	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1 en 2	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Ondernemerschap	5	ONDERC29	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	PRES-F	woordbeoordeling	1	Periode 2	Periode 3
Ondernemend beroepsonderwijs	5	ONDEBE02	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	PROD-O	woordbeoordeling	1	Periode 3	Periode 4
Onderzoek eindfase	15	ONDEEI34	In de CURSUS onderzoek eindfase worden alle leerresultaten op het gebied van onderzoekend vermogen gedekt en getoetst.	Semester 1-2, periode 1-4	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 4	Periode 4
Integraal handelen 3 (jaar 4)	30	IHJAAA41	Alle bekwaamheden	Semester 1-2, periode 1-4	TOETS-01	Beroepsproduct online/digitaal	Cijfer (≥6,0)	1	Periode 1-4	Periode 1-4
					TOETS-02	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	1	Periode 1-4	Periode 1-4
					TOETS-03	Kennistentamen online/digitaal	Cijfer (≥6,0)	1	Landelijk bepaald (via website van 10vdl)	

JAAR 4, afstudeerrichting algemeen vormend onderwijs VOLTIJD

CURSUS	Studiepunten	CODE Osiris	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TOETSCODE Osiris	TOETSVORM	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Financiële Educatie	5	FINAED02	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1 en 2	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Ondernemerschap	5	ONDERC29	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	PRES-F	woordbeoordeling	1	Periode 2	Periode 3
Beeldvorming bovenbouw Havo/VWO	5	BEEBOH01	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 3	Periode 4

Onderzoek eindfase	15	ONDEEI34	In de CURSUS onderzoek eindfase worden alle leerresultaten op het gebied van onderzoekend vermogen gedekt en getoetst.	Semester 1-2, periode 1-4	TOETS-01	PROD-O	Cijfer ($\geq 5,5$)	1	Periode 4	Periode 4
Integraal handelen 3 (jaar 4)	30	IHJAAA41	Alle bekwaamheden	Semester 1-2, periode 1-4	TOETS-01	Beroepsproduct online/digitaal	Cijfer ($\geq 6,0$)	1	Periode 1-4	Periode 1-4
					TOETS-02	Gesprek fysiek	Cijfer ($\geq 6,0$)	1	Periode 1-4	Periode 1-4
					TOETS-03	Kennistentamen online/digitaal	Cijfer ($\geq 6,0$)	1	Landelijk bepaald (via website van 10vdL)	

9.1 Cursussen van de propedeuse

Cursusbeschrijvingen JAAR 1 VOLTijd

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Inleiding bedrijfseconomie en – administratie
Naam cursus lang Engelstalig	Introduction to business economics and business administration
Naam cursus kort Nederlandstalig	Inleiding BE/BA
Naam cursus kort Engelstalig	Introduction BE/BA
Code cursus	INBEBAA01
Onderwijsperiode	1
Studiepunten	5
Stu­dielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus oriënteer je je op onderdelen uit de domeinen van Bedrijfseconomie en Bedrijfsadministratie. Hierdoor krijg je zicht op wat deze twee vakgebieden inhouden.
Le­eruitkomsten	De student toont aan/demonstreert basis­vakkennis op het gebied van bedrijfseconomie en -administratie gebruikmakend van theoretische kennis en economische procedures van domein bedrijfseconomie en -administratie van de kennisbasis voor de leraar economie bachelorniveau.
Deelnameplicht Onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistentamen BE/BA
Naam Engelstalig	Knowledge test BE/BA
Code OSIRIS	Toets-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-O
Tentamentype	Parate kennis
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, ≥5,5
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Inleiding Algemene Economie
Naam cursus lang Engelstalig	Introduction to economics
Naam cursus kort Nederlandstalig	Inleiding AE
Naam cursus kort Engelstalig	Introduction to economics
Code cursus	INALEC01
Onderwijsperiode	1
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus oriënteer je je op onderdelen uit de domeinen van de Algemene Economie. Hierdoor krijg je zicht op wat dit vakgebied inhoudt.
Leeruitkomsten	De student is in staat om de basisprincipes (niet op eindniveau) van algemene economie te beschrijven en bezit over begrip van zowel micro- als macro-economische concepten, om economische aspecten te kunnen verklaren.
Deelnameplicht Onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistentamen AE
Naam Engelstalig	Knowledge test AE
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Inleiding vakdidactiek
Naam cursus lang Engelstalig	Introduction to teaching methods
Naam cursus kort Nederlandstalig	Inleiding vakdidactiek
Naam cursus kort Engelstalig	Introduction to teaching methods
Code cursus	INVAKD01
Onderwijsperiode	1
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus oriënteer je je op het directe instructiemodel en ontwikkel je lestools waarmee jij economie onderwijs kunt verzorgen ter voorbereiding op stage. Hierdoor krijg je zicht op wat het lesgeven inhoudt.
Leeruitkomsten	De student kan (vakinhoudelijke) thema's vertalen naar doelmatige lescomponenten uit het directe instructiemodel en maakt hierbij gebruik van relevante (vak)didactische literatuur. Hij maakt in zijn ontwerp herhaaldelijk gebruik van de kwaliteitscyclus PDCA om de lescomponenten te verbeteren. De student toont aan/demonstreert vakkennis op het gebied van commerciële economie (domein 9 uit de vakkennisbasis) gebruikmakend van theoretische kennis en procedures van domein commerciële economie van de kennisbasis voor de leraar economie bachelor niveau.
Deelnameplicht Onderwijs	Vakdidactiek kent een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Presentatie met CGI Inleiding vakdidactiek
Naam Engelstalig	Presentation with interview based on specific criteria to teaching methods
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	GESP-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woord
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Economie en Ondernemen
Naam cursus lang Engelstalig	Economy and entrepreneurship
Naam cursus kort Nederlandstalig	E&O
Naam cursus kort Engelstalig	E&E
Code cursus	ECONON03
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	5 ECTS
Studielast in uren	140 klokuren
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges en het uitvoeren van onderwijsactiviteiten in het werkveld, waardoor studenten een vertaalslag leren maken van diverse praktijkervaringen over Economie & Ondernemen naar een visie op betekenisvol onderwijs voor het aanleren van beroepsvaardigheden in het 2e graads werkveld.
Leeruitkomsten	De student is in staat om onder begeleiding van een onderbouwde visie aan een publiek van professionals te verwoorden welke pedagogische/didactische keuzes in zijn rol van economieleraar te maken zijn binnen de profiel- en keuzedelen van het tweedegraadsprogramma Economie & Ondernemen. De student is in staat een leerarrangement te ontwerpen. Hierbij kan de student onder andere gebruik maken van praktijkervaring in het werkveld, simulaties tijdens colleges en beschikbare leermiddelen uit het werkveld.
Deelnameplicht Onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Presentatie en CGI Economie en Ondernemen
Naam Engelstalig	Presentation with interview based on specific criteria
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Taal- en Rekendidactiek
Naam cursus lang Engelstalig	Teaching language and maths
Naam cursus kort Nederlandstalig	Taal- en Rekendidactiek
Naam cursus kort Engelstalig	Teaching language and maths
Code cursus	TAREDIO1
Onderwijsperiode	2
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus ontwikkel je je op het gebied van het aanleren van taalbegrip en rekenvaardigheden bij leerlingen/studenten. Door het aanleren van taal- en rekendidactische modellen en theorieën krijg je handvatten die je kunt toepassen in de lespraktijk.
Leeruitkomsten	De student is in staat betekenisvolle leeractiviteiten te ontwerpen en (gesimuleerd) uitvoeren voor de ontwikkeling van de economische taal- en rekenvaardigheid op referentieniveau 2F. De student kan zijn gemaakte keuzes verantwoorden vanuit relevante theorieën en modellen uit de taal- en rekendidactiek.
Deelnameplicht Onderwijs	Vakdidactiek kent een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Meesterproef met CGI
Naam Engelstalig	Assignment (masterpiece) with interview based on specific criteria to teaching methods
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	GESP-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Bedrijfseconomie en -administratie in het middelbaar beroepsonderwijs
Naam cursus lang Engelstalig	Business economics and administration in vocational education
Naam cursus kort Nederlandstalig	BE/BA in het mbo
Naam cursus kort Engelstalig	BE/BA in vocational education
Code cursus	BEAMBO01
Onderwijsperiode	3
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus ontwikkel je je op het gebied van het lesgeven in het mbo. Hierbij wordt afwisselend gewerkt met het aanleren van concepten over bedrijfseconomie en – administratie en dit toepassen in mbo-context.
Leeruitkomsten	De student toont aan/demonstreert basisvakken op het gebied van bedrijfseconomie en - administratie gebruikmakend van theoretische kennis en economische procedures van domein bedrijfseconomie en -administratie van de kennisbasis voor de leraar economie bachelorniveau
Deelnameplicht Onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Meesterproef
Naam Engelstalig	Assignment (masterpiece)
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	GESP-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Internationale economische betrekkingen
Naam cursus lang Engelstalig	International economic affairs
Naam cursus kort Nederlandstalig	IEB
Naam cursus kort Engelstalig	IEA
Code cursus	INTECB01
Onderwijsperiode	4
Studiepunten	5
Stu­dielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus ontwikkel je je op het gebied van het lesgeven in thema's binnen het domein Internationale en economische betrekkingen toegespitst op het vakgebied Mens & Maatschappij.
Leeruitkomsten	De student kan analyseren, onderbouwen en evalueren van economische en maatschappelijke aspecten in een Europese of internationale context. Dit leidt tot het aantonen van indicatoren bachelorniveau die behoren bij domein 5: Internationale economische betrekkingen. Dit draagt bij aan de bekwaamheid om les te geven binnen het vakgebied economie. Tevens draagt dit bij aan de bekwaamheid om clusterleerkracht te zijn binnen het vakgebied Mens & Maatschappij.
Deelnameplicht Onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistentamen IEB
Naam Engelstalig	Knowledge test IEA
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, ≥5,5
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Overheids- en conjunctuurbeleid
Naam cursus lang Engelstalig	Governmental and economic conjunctural governance
Naam cursus kort Nederlandstalig	Overheids- en conjunctuurbeleid
Naam cursus kort Engelstalig	Governmental and economic conjunctural governance
Code cursus	OVHCJB01
Onderwijsperiode	4
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus ontwikkel je je op het gebied van het lesgeven in thema's binnen het domein collectieve sector. Hierbij is aandacht voor het aanleren van de concepten en het verwerken ervan.
Leeruitkomsten	De student bezit kennis van overheidsbeleid, monetair beleid en internationaal beleid, en hij is in staat om de onderlinge verbindingen te begrijpen met betrekking tot economische verschijnselen en mondiale vraagstukken. De student kan deze inzichten effectief toepassen bij het analyseren van beleidsmaatregelen en kan de gevolgen benoemen op nationaal en internationaal niveau
Deelnameplicht Onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistentamen overheids- en conjunctuurbeleid
Naam Engelstalig	Knowledge test governmental and economic conjunctural governance
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Oriëntatie op het beroep
Naam cursus lang Engelstalig	Introduction to the teaching profession
Naam cursus kort Nederlandstalig	Oriëntatie op het beroep
Naam cursus kort Engelstalig	Introduction to the Profession
Code cursus OSIRIS	ORIBER01
Onderwijsperiode	P1N, P2N, P3N, P4N
Studiepunten	5
Stu­dielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De leeruitkomst 'Oriëntatie op het beroep' maakt onderdeel uit van de propedeuse van de tweedegraads lerarenopleidingen. In deze eerste fase van de opleiding leg je de basis voor een weloverwogen antwoord op de vraag: "Kan en wil ik leraar worden?" Je verdiept je in de dagelijkse realiteit van het leraarschap en je verkent de veelzijdigheid van het beroep. Je wordt daarbij uitgedaagd om niet alleen te kijken naar wat andere leraren doen, maar om vooral ook te kijken naar wie jij als individu bent, welke kwaliteiten en vaardigheden jij met je meeneemt en hoe je jijzelf verder wil ontwikkelen tot leraar.
Leeruitkomsten	<p>Je laat zien dat je op onderzoeksmatige wijze (bijv. via observaties, interviews en het lezen van literatuur) een concreet beeld hebt verkregen van het beroep van leraar op micro-, meso-, en macroniveau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Micro: je dagelijkse werkzaamheden, rollen en taken als leraar; • Meso: de organisatie en het onderwijsconcept van de school/scholen; • Macro: het Nederlandse onderwijsstelsel, actuele thema's en functies van onderwijs. <p>Je reflecteert vanuit een onderzoekende houding op je eerste beelden en verwachtingen van het beroep in relatie tot wie je zelf bent. Je benoemt op basis daarvan wat je te leren hebt en leren wilt en waar je kwaliteiten liggen voor het beroep van leraar. Je stuurt je eigen leerproces als leraar en stelt je professioneel op. Je drukt je daarbij in correct en passend Nederlands uit. Je kunt een onderbouwd antwoord geven op de vraag 'Kan en wil ik leraar worden'?</p>
Deelnameplicht onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Presentatie 'Oriëntatie op het beroep'
Naam Engelstalig	Presentation: Introduction to the Profession
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES-F: Presentatie fysiek
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woordbeoordeling: voldoende
Tentamenmomenten	P4N, P5N

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Oriëntatie op de lerenden
Naam cursus lang Engelstalig	Introduction to the learners
Naam cursus kort Nederlandstalig	Oriëntatie op de lerenden
Naam cursus kort Engelstalig	Introduction to the learners
Code cursus OSIRIS	ORILER01
Onderwijsperiode	P3N, P4N
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus ga je je verdiepen in de doelgroep waar je les aan geeft en jouw rol als docent.</p> <p>Je onderzoekt verschillende ontwikkelingsaspecten en de leef- en belevingswereld van de lerende en je verwerkt de informatie in een leerlingportret. Op basis van de opgehaalde informatie breng je in beeld wat (mogelijk) van invloed is op de motivatie en behoeften van de lerende t.a.v. het leerproces. Daar kan je in de toekomst rekening mee houden bij het ontwerpen van lessen. Tot slot breng je je eigen ontwikkeling in beeld en reflecteer je op wie jij bent als persoon. Je kijkt hoe dat van invloed is op de manier waarop je de rol van docent invult. Als je meer inzicht hebt in wie je bent als persoon en de beweegredenen van je handelen dan wordt het mogelijk om je professionele ontwikkeling bewust te sturen en daarmee het leerproces van de lerende positief te beïnvloeden.</p>
Leeruitkomsten	<p>Je stemt af op de basisbehoeften (relatie, competentie en autonomie) van de lerenden. Hiervoor oriënteer je jezelf op de kennis van de leefwereld, van de invloed van de (culturele) omgeving op de ontwikkeling van lerenden en van de cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling van lerenden. Daarnaast laat je zien dat je je bewust bent van je eigen leefwereld en persoonlijke identiteit en hoe deze van invloed is op jouw rol als docent.</p>
Deelnameplicht onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Drieluik
Naam Engelstalig	Portfolio assessment
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O: (Beroeps)Product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer: 5.5
Tentamenmomenten	P4N, P5N

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Oriëntatie op positief leerklimaat
Naam cursus lang Engelstalig	Orientation on a positive learning climate
Naam cursus kort Nederlandstalig	Oriëntatie op positief leerklimaat
Naam cursus kort Engelstalig	Orientation on a learning climate
Code cursus OSIRIS	ORIPOL01
Onderwijsperiode	P1N, P2N, P3N
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De leeruitkomst 'Oriëntatie op positief leerklimaat' maakt onderdeel uit van de propedeuse van de tweedegraads lerarenopleidingen. In deze eerste fase van de opleiding oriënteer je je onder supervisie van een ervaren leraar op het leerklimaat in een groep. Je doet dit door te observeren wat er allemaal gebeurt in een les en welke keuzes de docent maakt. Daarnaast ga je onder begeleiding zelf oefenen met contact maken met de lerenden en leidinggeven aan (een deel van) de groep. Je wordt ook uitgedaagd om te reflecteren op je eigen handelen in het contact met de lerenden.
Leeruitkomsten	Je verantwoordt welke keuzes je maakt in het contact maken met lerenden en het leidinggeven aan de groep waarmee je bijdraagt aan een veilig en positief leerklimaat. Je observeert processen in de groep en reageert daarop. Je reflecteert op jouw pedagogisch handelen zodat je inzicht krijgt in jouw pedagogische kwaliteiten en leerpunten.
Deelnameplicht onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Beroepsproduct oriëntatie op positief leerklimaat
Naam Engelstalig	Test: Orientation on a positive learning climate
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-F: Beroepsproduct fysiek Vooraf wordt een schriftelijk beroepsproduct aangeleverd bij de docent.
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woordbeoordeling: Voldoende
Tentamenmomenten	P2N, P3N, P4N, P5N

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Onderwijsactiviteit ontwerpen, uitvoeren en evalueren.
Naam cursus lang Engelstalig	The design, implementation and evaluation of an educational activity.
Naam cursus kort Nederlandstalig	Onderwijsactiviteit ontwerpen
Naam cursus kort Engelstalig	Design an educational activity
Code cursus OSIRIS	ONWACT01
Onderwijsperiode	P1N, P2N, P3N
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze leeruitkomst ga je een onderwijsactiviteit ontwerpen en uitvoeren. Je vraagt hierbij tussentijds feedback van je werkplekbegeleider en/of schoolopleider. Vervolgens evalueer je dit proces met je werkplekbegeleider en reflecteer je op je eigen handelen aan de hand van feedback van o.a. de werkplekbegeleider en de doelgroep van de activiteit.
Leeruitkomsten	Je demonstreert in een begeleide onderwijssituatie dat je afgebakende onderwijsactiviteiten op systematische wijze kunt ontwerpen, uitvoeren en evalueren. Je stemt de doelen en inhoud op elkaar af en sluit aan bij de beginsituatie van de lerenden. Je onderbouwt je onderwijsactiviteit op basis van didactische uitgangspunten. Ook reflecteer je op je eigen didactisch ontwerp en handelen en maak je hierbij gebruik van feedback.
Deelnameplicht onderwijs	n.v.t.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	onderwijs
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Ontwerp, evaluatie en reflectie van een onderwijsactiviteit
Naam Engelstalig	Design, evaluation and reflection of an educational activity
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O: Beroepsproduct online
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woordbeoordeling: Voldoende
Tentamenmomenten	P2N, P3N, P4N, P5N

9.2 Cursussen van de postpropedeuse

Cursusbeschrijvingen JAAR 2 VOLTIJD

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Economie in het VMBO
Naam cursus lang Engelstalig	Economics in VMBO (specific secondary school level)
Naam cursus kort Nederlandstalig	Economie in het VMBO
Naam cursus kort Engelstalig	Economics in VMBO (specific secondary school level)
Code cursus	ECVMBO01
Onderwijsperiode	Jaar 2, periode 1
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus verdiepen we kennis van en inzichten over de benodigde begrippen en didactiek behorende bij het vak 'economie' op het VMBO. Door middel van interactieve colleges zal gewerkt worden aan (1) het kennen van de benodigde begrippen, (2) het kunnen uitleggen van deze begrippen en (3) het didactisch kunnen vertalen naar het VMBO.</p> <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus actief aandacht besteed aan: het zoeken van kwalitatief goede elektronische bronnen, beargumenteren van de keuzes voor deze bronnen en het verwerken van deze bronnen voor hun eigen onderwijs. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan: presentatievaardigheden.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. <p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van hoe ICT ingezet kan worden om leren van leerlingen te stimuleren en voor het ontwerpen voor ICT-rijke onderwijsactiviteiten. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. • kan door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en –middelen recht doen aan verschillen tussen leerlingen. • kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.
Deelnameplicht onderwijs	Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan en vaardigheden, kennis en ervaringen uit te wisselen.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	

Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en werkvormen samen werkt aan jouw eigen vakinhoudelijke en vakdidactische kennis en vaardigheden ten aanzien van economie in het VMBO. Dit resulteert in een leertaak. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak: Economie in het VMBO
Naam Engelstalig	Economics in VMBO (specific secondary school level)
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak
Tentamentype	PROD-O
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Bedrijfsadministratie 3
Naam cursus lang Engelstalig	Business Administration 3
Naam cursus kort Nederlandstalig	Bedrijfsadministratie 3
Naam cursus kort Engelstalig	Business Administration 3
Code cursus	BEDRAA35
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student hanteert economische procedures om financiële feiten (bijv. inkoop, verkoop, bankmutaties, kasmutaties, etc) te verwerken tot een journaalpost voor een handels- of dienstverlenende onderneming, waarbij mede de omzetbelasting / BTW, kortingen, retouren en kruisposten op juiste wijze worden gejournaliseerd. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de aanschaf, het gebruik, het buiten gebruik stellen en verkoop, al dan niet met winst of verlies, van duurzame productiemiddelen bij handels- of dienstverlenende onderneming te journaliseren. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de gemengde kosten- en opbrengstenrekeningen op een specifiek moment in de tijd bij te houden op basis van informatie uit de boekhouding. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding gemengde rekeningen (overlopende posten), voorzieningen en winst op korte termijn te verwerken en/of journaliseren. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding voorraadwaarderingssystemen, waaronder specifiek FIFO, LIFO en VVP te gebruiken voor een juiste verwerking in de boekhouding en voor het bepalen van de winst en de waarde van de voorraad. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding voor- en nafacturering bij een handels- of dienstverlenende onderneming toe te passen. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de aanschaf, afschrijving, buitengebruikstelling en verkoop van productiemiddelen bij handelsondernemingen volgens de in andere domeinen genoemde methoden in de boekhouding tot uitdrukking te brengen. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege.

	Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Bedrijfsadministratie 3
Naam Engelstalig	Knowledge test Business Administration 3
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Management Accounting
Naam cursus lang Engelstalig	Management Accounting
Naam cursus kort Nederlandstalig	Management Accounting
Naam cursus kort Engelstalig	Management Accounting
Code cursus	MANAAA23
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student heeft kennis en inzicht in de constante, variabele, directe en indirecte kosten. • De student kan beslissingscalculaties uitvoeren m.b.t. de kostenstructuur van een industriële onderneming. • De student heeft kennis en inzicht in boekhouding van de industriële onderneming, met betrekking tot vaste verrekenprijs voor grondstoffen, stuk- en massaproductie en (in)directe kosten en kan de kostenverdeel- en dekkingsstaat toepassen. • De student kan economische procedures hanteren om voor een concrete situatie de verschillen tussen de kosten bij voor- en nacalculatie te analyseren zowel intracomptabel als extracomptabel, in elk geval met gebruikmaking van afdelingsresultaat, verkoopresultaat en budgetresultaat, prijsverschil, hoeveelheidsverschil en bezettingsresultaat en bedrijfsresultaat. • De student kan met betrekking tot bovengenoemde onderwerpen berekeningen maken, een journaalpost opstellen en een analyse maken. • De student kan voor de handelsonderneming een boekhouding ontwerpen en bijhouden in een geautomatiseerde omgeving. • De student kan vanuit theoretische kennis budgetten (vast, variabel, gemengd) opstellen en deze achteraf toetsen aan de hand van wat er in het productieproces is gebeurd, de doelen van kosteninformatie voor een organisatie noemen en aangeven wat het verschil tussen een begroting en een budget is. <p>Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Management Accounting
Naam Engelstalig	Knowledge test Management Accounting
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	

Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Logistiek en AO
Naam cursus lang Engelstalig	Logistics and AO
Naam cursus kort Nederlandstalig	Logistiek en AO
Naam cursus kort Engelstalig	Logistics and AO
Code cursus	LOGIA001
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan vanuit theoretische basiskennis over de vormen van logistiek in relatie tot interne en externe bedrijfsprocessen en de functie van logistiek in de bedrijfskolom (waaronder de relatie met afnemers en leveranciers en basisconcepten zoals het klantorderontkoppelpunt, de ABC-indeling, supply chain management, voorraad- en bestelafwegingen en value added logistics) basisprocessen in een concrete context doorgronden en adviezen. De student bezit theoretische kennis van goederenstroominkoop en -verkoop, waaronder specifiek: (digitale) afgiftebon, pakbon inkooporder, bestelformulier, goederenontvangst, controle, leveranciersbestand, offerte, order, orderbevestiging, inkooporderregister, inkoopkaart, leverancierskaart en RFID. De student bezit theoretische kennis van controletechnische functiescheiding, de juistheid van de kosten en de volledigheid van de opbrengsten om een uitspraak te kunnen doen over de administratieve organisatie en voorstellen tot verbeteringen te formuleren om de kans op fouten en fraude te verkleinen. De student hanteert economische procedures om theoretische kennis van goederenstroominkoop en -verkoop op een professionele wijze te kunnen uitvoeren. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan: Socrative (formatieve tussentijdse toetsing) en mindmaps (verankering van het geleerde in het lange termijn geheugen). Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; via Socrative wordt tussentijds kennis getoetst, activerende werkvormen zoals het WoordWiel en mindmaps worden gebruikt om kennis te verankeren in het lange termijn geheugen. het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Zo mogelijk vindt een bedrijfsbezoek plaats binnen de logistieke sector. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Logistiek
Naam Engelstalig	Knowledge test Logistics
Code OSIRIS	TOETS-01

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	VDVT07: Vakdidactisch Coachen
Naam cursus lang Engelstalig	Teaching methods in economics 7: Coaching
Naam cursus kort Nederlandstalig	VDVT07: Vakdidactisch Coachen
Naam cursus kort Engelstalig	TME07: Coaching
Code cursus	VDVVAC06
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De vakdidactiek houdt zich vooral bezig met de vakspecifieke kanten van het lesgeven: het verduidelijken van economische leerinhouden en het plannen en reguleren van het leerproces. Sommige van deze onderwerpen worden ook in het kader van de algemene didactiek aan de orde gesteld, maar zij krijgen bij de vakdidactiek een vakspecifieke invulling. In de vakdidactische onderdelen die je tot nu toe hebt gevolgd in de voltijdopleiding, heb je bijvoorbeeld stilgestaan bij wat het leren van economie vereist en nagedacht over hoe je economie onderwijs kunt ontwerpen. Je hebt (onderdelen van) economielessen of inspiratiesessies uitgevoerd, ervaring met het inzetten van didactisch tools opgedaan, nagedacht over toetsing, vakoverstijgend gewerkt en op dit alles gereflecteerd. Als je kijkt naar de rol van jou als economieleraar bij al deze vakdidactische activiteiten, dan zou je kunnen zeggen dat die heeft geraakt aan die van gastheer/-vrouw, presentator, didacticus en afsluiter (vgl: Slooter, 2018) ten bate van het verduidelijken van economische leerinhouden.</p> <p>In het deel van het vakdidactisch onderwijsarsenaal waar je nu aan deelneemt, staat een iets andere rol van de economieleraar centraal, namelijk die van coach. Die rol richt zich voornamelijk op het plannen en reguleren van het leerproces. Een coach kan een leerling in het voortgezet onderwijs of een student in het beroepsonderwijs van een beginpunt via een aantal vervolgstappen naar een eindpunt helpen komen.</p> <p>In scholen in onze regio Arnhem/Nijmegen zien we dat het onderwijs verandert en daarmee ook de rol van de leraar als coach steeds belangrijker wordt. Met elkaar zijn dit belangrijke redenen waarom in dit deel van het vakdidactisch onderwijsarsenaal het thema "vakdidactisch coachen" centraal staat.</p>
Leeruitkomsten	Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student ondersteunt op planmatige wijze de ontwikkeling op proces en inhoud van een leerling of student tijdens een (gesimuleerde) les (bedrijfs)economie in het 2e graads werkveld via de inzet van vakdidactische coachingsvaardigheden die herleidbaar voortkomen uit recente literatuur, waarop kritisch wordt gereflecteerd.
Deelnameplicht onderwijs	De vorm waarin we in dit onderdeel van het onderwijsarsenaal van de voltijdopleiding tot 2e graads leraar economie werken, bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en andersoortige leeractiviteiten samenwerkt om jouw eigen vakdidactische kennis te construeren. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt daarom een aanwezigheidsverplichting.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Binnen dit onderdeel van het onderwijsarsenaal van de voltijdopleiding tot 2e graads leraar economie wordt expliciet geoefend met vakdidactische coachingsvaardigheden. Voorafgaand, tijdens en na elke vakdidactiebijeenkomst werk je aan je kennis, vaardigheden en houding ten aanzien van de vakdidactische coaching. Elke stap die je daarin zet, helpt je op weg naar het realiseren van de leeruitkomst. Tijdens de bijeenkomsten is ook een aantal keer werk- en intervisietijd gepland om hier (met elkaar) mee bezig te zijn. De in deze cursus aangegeven contacttijd wordt gedurende deze periode als volgt ingericht in periode 1: een contacttijd van 3 lessen per week, waar alle deelthema's aan de

	orde komen. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak: Vakdidactisch Coachen
Naam Engelstalig	Practical assignment Coaching
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	V/NV
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	VDVT08: Vakdidactiek Inductief leren
Naam cursus lang Engelstalig	Teaching methods in economics 8: Inductive approaches
Naam cursus kort Nederlandstalig	VDVT08: Inductief leren
Naam cursus kort Engelstalig	TME08: Inductive approaches
Code cursus	VDVVAI03
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus Vakdidactiek Economie vervolgen we de zoektocht naar hoe we onderwijs in economie het beste kunnen vormgeven. We zullen kennismaken met een op een inductieve manier aanleren van economische principes (van context naar concept, het bijstellen van misconcepten en het bevorderen van transfer) en het differentiëren in de economielessen.</p> <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus mogelijk actief aandacht besteed aan ICT-rijke werkvormen, als de student ervoor kiest dit deel te laten zijn van het beroepsproduct.</p> <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan: ICT-rijk activeren voorkennis, check op behalen van leerdoelen en instructievideo's (m.b.v. LessonUp). Ook leer je geschikte bronnen te raadplegen en/of zoeken en leer je tot een zorgvuldig oordeel te komen.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van visies op en definities van leren en kent diverse vormen van leren. • kent verschillende traditionele en moderne onderwijsconcepten voor zowel het algemeen vormend onderwijs als voor het beroepsonderwijs. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.
Deelnameplicht onderwijs	Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan en vaardigheden, kennis en ervaringen uit te wisselen.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Interactieve, inductieve colleges waarbij je concreet aan de slag gaat om kennis te verwerven op ene inductieve manier over inductief leren en lesgeven. Deze resulteren in een leertaak. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	leertaak: Inductief Leren
Naam Engelstalig	Practical assignment Inductive approaches
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer ≥5,5
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Leren over Leren (GKB5&6)
Naam cursus lang Engelstalig	Learning processes (GKB5&6)
Naam cursus kort Nederlandstalig	Leren over Leren (GKB5&6)
Naam cursus kort Engelstalig	Learning processes (GKB5&6)
Code cursus	LEROVL15
Onderwijsperiode	Semester 1, leerjaar 2
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>GKB5</p> <p>De student heeft kennis over visies en definities van leren. Tevens heeft de student kennis van verschillende leertheorieën, de implicaties (hiervan) voor het onderwijs en zicht op vormen van leren in diverse contexten. De student kan hierbij de koppeling leggen met de werking van het geheugen, de ontwikkeling van de hersenen en verschillende instructiestrategieën. De student heeft kennis van en inzicht in de achtergronden van leren. De student kan in een specifieke onderwijscontext zijn onderwijs vormgeven. Hiervoor bezit de student kennis over praktijk en beroepsgericht leren, model 21-eeuwse vaardigheden en didactische concepten met inzet van technologie. Ook bezit de student kennis over verschillende onderwijsconcepten, traditionele vernieuwingsscholen, profielscholen en moderne onderwijsconcepten zoals gepersonaliseerd leren.</p> <p>De student is in staat zijn professioneel handelen vanuit een persoonlijke visie te expliciteren en te verantwoorden. De student ontwikkelt een persoonlijke onderwijsvisie en kan dit koppelen aan kennis uit wetenschappelijk onderzoek.</p> <p>GKB6</p> <p>De student bezit kennis over de werking van de hersenen, werking van het geheugen, executieve functies en emoties & leren. De student kan inzichten over de werking van de hersenen op waarde schatten voor het lesgeven. De inzichten bieden verklaringen voor leerlinggedrag en effectiviteit van het handelen van de docent met oog voor bijv. de fixed- en growth mindset. De student heeft zicht op effectieve didactische strategieën op basis van kennis over leer- en motivatieprocessen. Hiervoor bezit de student kennis over kennissoorten, cognitieve leerstrategieën, strategieën van zelfregulatie, mediawijsheid, motivatietheorieën, leervoorkeuren, handelingsgericht werken, betekenisvol leren. De student kent de verschillende taxonomieën en kennis van modellen voor didactische analyse zoals het T-PACK model en de basis van differentiëren.</p>
Leeruitkomsten	<p>In deze cursus wordt er gewerkt aan de bekwaamheidseisen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brede professionele basis <ul style="list-style-type: none"> - Heeft aantoonbare kennis over de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. - Kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. - Kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren. - Kan reflecteren op zijn eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen. • Pedagogisch bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en gedragswetenschappelijke theorie die voor zijn eigen onderwijspraktijk relevant zijn. - Kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden, hierop kritisch reflecteren en mogelijke handelingsalternatieven benoemen. - Heeft een visie ontwikkeld m.b.t. zijn pedagogisch handelen. • Vakdidactisch bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Heeft kennis van visies op en definities van leren en kent diverse vormen van leren. - Kent verschillende traditionele en moderne onderwijsconcepten voor zowel het algemeen vormend onderwijs als voor het beroepsonderwijs.

	- Kent verschillende onderwijsmethodes die gebruikt worden voor zijn of haar vakgebied en kan beoordelen of deze passen bij de visie op onderwijs van de werkplek.
Deelnameplicht onderwijs	Voor de bijeenkomsten onderwijskunde geldt dezelfde participatieregeling als die van de opleiding waarvoor je bent ingeschreven.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	(Werk)colleges waarin theorie wordt afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak Persoonlijk beroepsbeeld
Naam Engelstalig	Assignment: Personal View on the Profession
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	(Beroeps)Product schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Leren over Leren
Naam Engelstalig	Knowledge test: Learning processes
Code OSIRIS	TOETS-02
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistentamen schriftelijk
Tentamentype	Schriftelijk
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Micro-economie-2
Naam cursus lang Engelstalig	Micro economics 2
Naam cursus kort Nederlandstalig	Micro-economie-2
Naam cursus kort Engelstalig	Micro economics 2
Code cursus	MICREC01
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student weet hoe de keuze voor de inzet van productiefactoren inzichtelijk gemaakt kan worden (bijvoorbeeld via het bepalen van arbeids- of kapitaalproductiviteit); • De student weet hoe een uitspraak over totale, gemiddelde en marginale kosten, opbrengsten en winst gedaan kan worden (bijvoorbeeld via het rekenen met en grafisch weergeven van TO-, GO-, MO-, TK-, GK-, MK- en TW-, GW-, MW-functievoorschriften); • De student weet hoe een prijs/aanbodfunctie en een verschuiving ervan/erlangs bepaald en grafisch weergegeven kan worden; • De student weet hoe een marginale analyse uitgevoerd kan worden (bijvoorbeeld via de wet van de toe- en afnemende meeropbrengsten); • De student weet hoe het producentensurplus te bepalen is en een uitspraak over welvaart gedaan kan worden; • De student weet hoe het proces en de uitkomsten van zowel strategisch als op samenwerking gericht producenten- en ondernemersgedrag zichtbaar gemaakt kunnen worden (bijvoorbeeld via speltheorie, het prisoner's dilemma en het bepalen en benoemen van evenwichten); • De student weet hoe de effecten van een specifieke prijszetting op een (deel)markt door de ondernemer inzichtelijk gemaakt worden (bijvoorbeeld via het intekenen van de effecten van prijsdiscriminatie of prijsdifferentiatie in een grafiek); • De student weet hoe het marktevenwicht bepaald kan worden (bijvoorbeeld via het gelijkstellen van de functievoorschriften van q_v en q_a en het uitrekenen of aflezen van de evenwichtsprijs en -hoeveelheid); • De student weet hoe een uitspraak over totale, gemiddelde en marginale kosten, opbrengsten en winst gedaan kan worden (bijvoorbeeld via het rekenen met en grafisch weergeven van TO-, GO-, MO-, TK-, GK-, MK- en TW-, GW-, MW-functievoorschriften); en maakt daarbij, waar nodig, een onderscheid tussen de korte en de lange termijn. • De student weet hoe hij economische procedures hanteert waarmee specifiek de invloed van overheidsingrijpen op een markt zichtbaar gemaakt kan worden (bijvoorbeeld via het intekenen, aflezen, berekenen en interpreteren van de effecten van de invoering van een maximumprijs, een minimumprijs, een heffing, of een quotum). <p>Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege;

	<ul style="list-style-type: none"> • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Micro-economie-2
Naam Engelstalig	Knowledge test Micro economics 2
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Overheid
Naam cursus lang Engelstalig	Public finance
Naam cursus kort Nederlandstalig	Overheid
Naam cursus kort Engelstalig	Public finance
Code cursus	OVERHE35
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende thema's en doelen centraal:</p> <p>Functies collectieve sector (economische politiek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De historie van de economische stelsels beschrijven (Klassiek, Keynesiaans, Neo-liberaal) en de voor- en nadelen kunnen benoemen. • Economische stromingen in overheidsbeleid herkennen en kunnen toelichten. • Het Poldermodel uitleggen en aangeven welke invloed dat op overheidsbeleid kan hebben. • De voor- en nadelen van dit Poldermodel kunnen benoemen. • Uitleggen waarom Nederland een gemengde economie is en waarom dit beter wordt gevonden dan de vrije economie / geleide economie. • Collectieve goederen kennen (zuivere, quasi, bemoei en vrije). • Allocatiefunctie van de overheid kennen en in verband kunnen brengen met nonrivaliteit en freeriders. • Belangrijkste taken overheid kennen en de redenen weten. <p>Openbare financiën (begrotingsbeleid & financiering + economische politiek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werking van de inkomstenbelasting. • Conjunctureel- of structureel beleid. • Automatische stabilisatoren begrijpen, werking kennen en begrijpen waarom ze anticyclisch zijn. • Kunnen beoordelen of er sprake is van procyclisch- of anticyclisch beleid. • Kunnen beoordelen of er sprake is van ontmoedigend of stimulerend beleid. • Beoordelen tot welk soort inkomsten de inkomsten van de overheid hoort. • Beoordelen tot welk soort uitgaven de uitgaven van de collectieve sector hoort. • De hoogte van premie- en belastingafdracht in een specifieke inkomstenbelastingcasus kunnen berekenen, gegeven een boxensysteem waarbij aandacht is voor heffingskortingen. • Sociale zekerheidsquote en collectieve uitgavenquote kunnen berekenen en interpreteren. • Beoordelen met behulp van de collectieve uitgavenquote in welke mate de overheid invloed heeft. • Uitleggen welke maatregelen de overheid heeft genomen om de kosten van de collectieve sector te beheersen. • Van diverse begrotingsnormen de voor- en nadelen kunnen benoemen en vergelijken • Uitleggen waarom het reduceren van het financieringstekort wenselijk is. • Beoordelen of een land voldoet aan de gestelde begrotingsnorm. • Berekeningen maken over de overheidsfinanciën (staatsschuld, begrotingstekort, financieringstekort) <p>Sociale zekerheid (verzorgingsstaat & sociale zekerheidsstelsel)</p> <ul style="list-style-type: none"> • met behulp van de sociale zekerheidsquote beoordelen hoe groot de omvang van de sociale zekerheid is. • Uitleggen waarom de jaren '80 de collectieve uitgaven behoorlijk zijn gestegen. • Voor- en nadelen van het kapitaaldeckingsstelsel en omslagstelsel. • Uitleggen waarom de zorgkosten in de toekomst zullen stijgen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de hand van de i/a-ratio kunnen beoordelen in hoeverre er een beroep op de sociale zekerheid wordt gedaan. • Aan de hand van de replacement rate een uitspraak kunnen doen over de mate waarin werken uit een situatie van werkloosheid ontmoedigd wordt. <p>Duurzame economie (circulaire economie & energietransitie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redenen kennen waarom duurzame economische ontwikkeling steeds belangrijker worden • De nadelen van ons (lineair) economisch model kennen • Kenmerken van circulaire economie kunnen benoemen en weten hoe ze werken • De overeenkomsten en verschillen tussen het huidige economisch (lineair) model ten opzichte van het circulaire model kunnen analyseren <p>De student kan daarnaast</p> <ul style="list-style-type: none"> • De transfer van nationale naar lokale vraagstukken laten plaatsvinden. • De rol van de overheid in een vraagstuk herkennen. • Doelen omtrent een vraagstuk in kaart brengen. • Weten op welke wijze een specifieke vraagstuk gefinancierd kan worden. • Aangeven welke effecten overheidsbeleid op de korte- en lange termijn kunnen hebben. • In kaart brengen welke belanghebbenden en perspectieven er bij een specifiek vraagstuk horen. • Vragen stellen vanuit een economische bril. • Vanuit concrete gesprekken naar economische theorieën ten aanzien van de overheid abstraheren. • Gemaakte denkstappen beargumenteren. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus actief aandacht besteed aan: het zoeken van kwalitatief goede elektronische bronnen, beargumenteren de keuze voor deze bronnen en verwerken deze in een digitaal verslag. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan: presentatie van documentaire en instructievideo ondersteund door een ICT-rijke presentatietool. Er is samenwerking met "Vakdidactiek ICT-actueel".</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. <p>Brede professionele basis op niveau-2 en -3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en resultaten gebruiken in zijn praktijk. • kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. • heeft het doel van zijn communicatie helder voor ogen en stemt daarbij af op de doelgroep • kan bewust verschillende perspectieven innemen en hierbij belanghebbenden betrekken.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Studenten worden daarnaast begeleid in het doen van onderzoek naar de transfer van de economische doelen en inhouden naar de analyse van een (lokaal) vraagstuk. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.</p>

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak Overheid
Naam Engelstalig	Practical assignment Public finance
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Financial Accounting
Naam cursus lang Engelstalig	Financial Accounting
Naam cursus kort Nederlandstalig	Financial Accounting
Naam cursus kort Engelstalig	Financial Accounting
Code cursus	FINAAC10
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student bezit theoretische kennis van de concepten enkelvoudige interest, samengestelde interest, renten en annuïteiten. • De student hanteert economische procedures om binnen een specifieke economische context de contante waarden en eindwaarden te berekenen gebruikmakend van pre- en postnumerando renten; • De student kan de annuïteit berekenen en onderdelen van de annuïteit berekenen zoals (o.a. aflossingsbestanddelen, rente, looptijd en schuldrest); • De student kan economische procedures toepassen om, vanuit theoretische kennis, uit te rekenen of een investering winstgevend is (bijvoorbeeld: terugverdientijd met behulp van periodieke cashflows of de Netto Contante Waarde-methode). • De student kan economische rekenvaardigheden, zoals procenten, indexcijfers of vraagstukken vanuit de financiële rekenkunde (bijvoorbeeld via stappenplannen of denkschema's) aanleren, automatiseren en toepassen; • De student hanteert ter zake doende wiskundige en rekenkundige bewerkingen wisselend ondersteund met rekenmachine, spreadsheetprogramma om voor de procedurele vaardigheden die staan verwoord in deze kennisbasis tot een gefundeerde uitspraak over een specifieke situatie te komen. <p>Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Het onderwijs wordt aangeboden in het Nederlands, maar gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Financial Accounting
Naam Engelstalig	Knowledge test Financial Accounting
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1

Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 1 (P1N) Gelegenheid 2 in periode 2 (P2N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	VDVT09: Vakdidactiek ICT actueel
Naam cursus lang Engelstalig	Teaching methods in economics 9: Teaching/learning with ICT
Naam cursus kort Nederlandstalig	VDVT09: Vakdidactiek ICT actueel
Naam cursus kort Engelstalig	TME09: Teaching/learning with ICT
Code cursus	VDVVAI01
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus verdiepen we kennis van en inzichten over de vakdidactiek economie, door te kijken naar ICT-didactiek in de economieles. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus actief aandacht besteed aan laten studenten zien dat zij vernieuwend ICT-rijk lesmateriaal voor economie, gebaseerd op ervaringen en recente literatuur, kunnen vormgeven en delen. De insteek is vooral praktisch en praktijkgericht, maar wel vanuit een systematisch kader. Er wordt niet alleen kennisgemaakt met toepassingen en concepten rondom blended learning, online leren, flipping the classroom, het maken van kennisclips, het gebruik van actuele toepassingen zoals LessonUp en learning analytics voor het economieonderwijs, maar ook met achterliggende modellen die een 'bril' kunnen vormen om bewuste keuzes voor het al dan niet inzetten van ICT in de economieles te kunnen maken, zoals de multimediacriteria van Mayer, SAMR, Digitale taxonomie van Bloom en TPACK. Studenten leren videosoftware te gebruiken om een instructievideo en een korte documentaire te kunnen maken (zie cursus 'overheid').
Leeruitkomsten	Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student: <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van hoe ICT ingezet kan worden om leren van leerlingen te stimuleren en voor het ontwerpen voor ICT-rijke onderwijsactiviteiten. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. • kan door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en –middelen recht doen aan verschillen tussen leerlingen. • kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.
Deelnameplicht onderwijs	Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan en vaardigheden, kennis en ervaringen uit te wisselen.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en werkvormen samen werkt aan jouw eigen vakdidactische kennis en vaardigheden ten aanzien van ICT-didactiek in je rol als docent economie. Dit resulteert in een leertaak waarin je daarvan verslag doet. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak: Ontwerp vernieuwend ICT materiaal
Naam Engelstalig	Practical assignment Teaching/learning with ICT
Code OSIRIS	TOETS-01

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Macro-economie-2
Naam cursus lang Engelstalig	Macro Economics 2
Naam cursus kort Nederlandstalig	Macro-Economie-2
Naam cursus kort Engelstalig	Macro Economics 2
Code cursus	MACRECO1
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student analyseert de omvang van macro-economische factoren op de bedrijfsomgeving. • De student brengt economische grootheden met elkaar in verband en kwantificeert en interpreteert economische grootheden met behulp van modellen (aanbod-/groeimodellen, klassiek model, Harrod-Domar groeimodel). • De student hanteert economische procedures om de invloed van conjunctuur op economische actoren te verklaren en om aan te geven op welke wijze er ingegrepen kan worden om de conjunctuurbeweging te kanaliseren. • De student weet hoe een overheid ervoor kan zorgen dat de conjunctuurbewegingen worden ingedamd en verklaart de werking van automatische stabilisatoren. • De student bezit theoretische kennis over het Keynesiaans model van een open economie, het IS/LM-model en het monetair en budgettair beleid van de overheid. • De student kent voordelen en nadelen van een stabilisatiepolitiek door de overheid. • De student kent de verschillende actoren in de economie die invloed hebben op het verloop van de conjunctuur. • De student kan de oorzaken van de conjunctuur(golf) en de relatie met effectieve vraag, innovatie en werkloosheid reproduceren, analyseren en verklaren. • De student kan de (on)mogelijkheden en motieven van overheden om conjunctuurbewegingen te beïnvloeden vanuit verschillende economische perspectieven (Keynesiaans, klassiek, monetaristisch) reproduceren, analyseren en verklaren. • De student kan de voor- en nadelen van economische groei uitleggen (bijvoorbeeld aan de hand van maatschappelijke kosten). <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus actief aandacht besteed aan het raadplegen van elektronische bronnen van CBS en CPB. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.</p>

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Macro-economie-2
Naam Engelstalig	Knowledge test Macro Economics 2
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Economische bril
Naam cursus lang Engelstalig	Economic perspectives
Naam cursus kort Nederlandstalig	Economische bril
Naam cursus kort Engelstalig	Economic perspectives
Code cursus	ECONBR01
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus wordt aan de volgende leeruitkomsten gewerkt:</p> <p>De student heeft ten aanzien van modelmatig denken en werken basale kennis (op de ontwikkeling) van de verschillende wijzen, methoden en instrumenten van economisch onderzoek en kan hij van daaruit economische praktijksituaties benaderen. Te onderscheiden daarbij zijn: deductieve- en inductieve aanpak, absolute- en relatieve waarheidsvinding, zuivere- en toegepaste wetenschap, positieve-, normatieve-, en politieke benadering, empirische- en discursieve aanpak, (wiskundig) structuurmodelmatig denken (simulatie), speltheoretische aanpak, gedachten-, materiële-, modelmatige-, markt- en gedragsexperimenten.</p> <p>De student heeft kennis over de voordelen en beperkingen van de verschillende wijzen, methoden en instrumenten van economisch onderzoek en basisprincipes in economische praktijksituaties en kan deze kritisch vergelijken.</p> <p>De student heeft theoretische kennis van basale economische principes van het economisch denken en kan van daar uit economische praktijksituaties benaderen. Te onderscheiden daarbij zijn: rationeel en irrationeel keuzegedrag, mensen reageren op prikkels, redeneren vanuit kosten en baten, alternatieve kosten, concurreren, samenwerken, altruïsme, evenwicht en chaos (in balans, uit balans, naar balans), korte- en lange termijn denken, marginaal denken, afnemende opbrengsten, nut, rendementen, marktallocatie (en falen), overheidsallocatie (en falen), hoe een overheid marktuitskomsten kan beïnvloeden en win-lose / win-win denken.</p> <p>De student heeft algemene kennis op begrips- en beperkt analyiseniveau van de meest relevante economische vraagstukken, onderzoeksmethodes, ideeën, theorieën, modellen en paradigma's die door denkers en scholen in de loop van de eeuwen, sinds de reformatie zijn onderzocht en gevormd. Hij kan deze plaatsen in de tijd en ten opzichte van elkaar. Te onderscheiden daarbij zijn: Mercantillisten, fysiocraten (bijv. Quesnay), Klassieken: (bijv. Smith, Say, Malthus, Ricardo), historisch materialisme (bijv. Marx), Marginalisten (bijv. Menger, Jevons), Institutionaristen (bijv. Veblen), Neo-klassieken (bijv. Marshall, Walras), Keynesianen, het neo-liberalisme (Friedman), speltheorie (bijv. Nash), gedragseconomie (bijv. Tversky, Kahneman).</p> <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan het opzoeken van elektronische bronnen voor gebruik in de leertaak.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Studenten brengen casussen in en presenteren deze tijdens de colleges aan elkaar. Uitleg van de economische stromingen en wijzen van onderzoek doen worden plenair behandeld, waarbij ingegaan wordt op vragen van de studenten. Studenten moeten zelf de koppeling maken tussen deze perspectieven en hun eigen casussen.

	Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak Economische Bril
Naam Engelstalig	Practical assignment Economic perspectives
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Corporate Finance
Naam cursus lang Engelstalig	Corporate Finance
Naam cursus kort Nederlandstalig	Corporate Finance
Naam cursus kort Engelstalig	Corporate Finance
Code cursus	CORPFI08
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student heeft kennis en inzicht van het eigen vermogen van een NV. Hij kan aangeven hoe reserves ontstaan en argumenten noemen om te reserveren. • De student heeft kennis en inzicht van het vreemd vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van (converteerbare) obligaties journaliseren alsmede de conversie. Hij kan de emissiekoers berekenen. • De student heeft kennis en inzicht van het eigen vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van aandelen journaliseren alsmede de winstverdeling. Hij kan aangeven hoe reserves ontstaan en argumenten noemen om te reserveren. • De student heeft kennis en inzicht van het vreemd vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van (converteerbare) obligaties journaliseren alsmede de conversie. Hij kan de emissiekoers berekenen. • Daarnaast kan de student over bedrijven een oordeel geven vanuit het beleggersperspectief en vanuit het ondernemersperspectief, bijvoorbeeld beleggingen in aandelen waarbij rendement en risico verklaard kunnen. • De student heeft kennis van en inzicht in de financiële structuur waaronder kengetallen rondom het gerealiseerd aandelenrendement, solvabiliteit en rentabiliteit. • De student heeft kennis van de actualiteit en hedendaagse trends in dit kader, waaronder crowdfunding en het verschijnsel negatieve rente. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan: Socrative (formatieve tussentijdse toetsing) en mindmaps (verankering van het geleerde in het lange termijn geheugen). Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • via Socrative wordt tussentijds kennis getoetst, activerende werkvormen zoals het WoordWiel en mindmap en het maken van oefenopgaven worden ingezet om de aangeboden theorie te verankeren. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Corporate Finance
Naam Engelstalig	Knowledge test Corporate Finance
Code OSIRIS	TOETS-01

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Integraal handelen 2 (jaar 2)
Naam cursus lang Engelstalig	Integrated performance in professional practice 2 (year 2)
Naam cursus kort Nederlandstalig	Integraal handelen 2 (jaar 2)
Naam cursus kort Engelstalig	Integrated performance (year 2)
Code cursus	IHJAAA46
Onderwijsperiode	Semester 2, leerjaar 2
Studiepunten	15
Studielast in uren	420 uur totaal
Ingangseisen cursus	Om te kunnen starten aan wpl 2 moet je het programma 'Oriëntatie op het beroep van leraar (inclusief afronding wpl 1)' hebben afgerond met een voldoende.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Werkplekieren</p> <p>Tijdens werkplekieren breng je theorie in praktijk en gebruik je de praktijk om theoretische verdieping te zoeken. Bij de start van het werkplekieren vindt een kennismakingsgesprek plaats met je begeleiders. Ongeveer twee weken nadat je gestart bent, vindt er een startgesprek plaats met in elk geval je werkplekbegeleider en het opleidingsteam/de instituutsparticumdocent. Tijdens dit startgesprek vertaal je samen met je begeleiders de leeruitkomsten uit het beoordelingsformulier naar persoonlijke leerdoelen en een plan van aanpak. De leerdoelen en afspraken over de wijze waarop je hieraan wil gaan werken leg je vast in je groeidossier. Gedurende het werkplekieren bespreek je regelmatig met je begeleiders hoe je voortgang is, vraag je feedback en stel je eventueel je leerdoelen of –activiteiten bij. Hierbij maak je gebruik van je groeidossier.</p> <p>Onderwijskunde (GKB 7&8):</p> <p>De student hanteert didactische strategieën d.m.v. ondersteuning van ICT, om sturing te geven aan leerprocessen van leerlingen binnen diverse leercontexten. Hiervoor bezit hij kennis over diverse instructie-strategieën. Ook bezit de student kennis over interpersoonlijk leerkrachtgedrag, effectieve communicatie, planning en organisatie, regels en afspraken, consequent docent handelen, het creëren van een positief leerklimaat met oog voor de sociale veiligheid en kan deze tevens inzetten in zijn eigen lespraktijk. Een docent werkt met concrete en meetbare doelen om zijn onderwijs (instructie, toetsing) richting te geven. Hiervoor beschikt hij kennis over functies en soorten van leerdoelen, taxonomieën en weet hij hoe hij het beste leerdoelen kan formuleren. Hij kan dit koppelen aan de kwaliteitszorg van de stagecontext.</p> <p>Een student beschikt over digitale vaardigheden om ICT effectief in te kunnen inzetten in lessituaties en in de onderwijsorganisatie en heeft een open, kritische houding ten aanzien van de integratie van technologie in het leren en onderwijs. Hij kan dit koppelen en baseren op het T-Packmodel en didactische concepten en vormen met inzet van technologie.</p> <p>Drama 2: Hoe kan ik mijn leraarschap invullen deel 1</p> <p>De student heeft er bewust voor gekozen om docent te worden, een beroep waarbij professioneel spreken elke dag van belang is. Een gevarieerd en adequaat gebruik van de stem gekoppeld aan houding en lichaamstaal zal daarbij nodig zijn. Ook ben je als docent een verhalenverteller. De stem is bij dit alles een belangrijk instrument. Daarnaast worden effectieve communicatiemogelijkheden in simulatievormen geoefend. De speelvloer geeft daarbij de mogelijkheid om buiten zijn comfortzone ervaringen op te doen die de student inzicht geven in de realiteit.</p> <p>Vakdidactiek:</p> <p>In dit gedeelte van deze cursus verdiepen we kennis van en inzichten over de vakdidactiek economie door ons te focussen op het stimuleren van het samenwerkend leren van leerlingen via activerende werkvormen, afgekort: AD/SL. We komen tot inzichten waarom en hoe je als economiedocent leerlingen op een actieve wijze met elkaar en van elkaar kunt laten leren. We verdiepen ons erin hoe je de onderliggende en zo essentiële metacognitieve en sociale processen kunt ondersteunen, in kaart kunt brengen en kunt evalueren/bijstellen vanuit een confrontatie van je eigen systematische observatie in de praktijk en de relevante literatuur. De student:</p>

- kan vanuit de kerndoelen (onderbouw VO), de eindtermen (bovenbouw VO) of het kwalificatiedossier (MBO) specifieke vakinhoudelijke en metacognitieve leerdoelen formuleren voor een AD/SL-werkvorm voor economie in het 2e graads werkveld.
- classificeert eerdergenoemde vakinhoudelijke en metacognitieve leerdoelen op correcte wijze met gebruik van de gereviseerde taxonomie van Bloom.
- ontwerpt een AD/SL-werkvorm die geschikt is om deze vakinhoudelijke en metacognitieve leerdoelen te bereiken, waarbij de werkvorm (zoals de te gebruiken kaartjes, invulbladen of antwoorden), de wijze van begeleiding, bespreking/beoordeling en de randvoorwaarden (zoals de letterlijke instructie die je aan de leerlingen geeft, de groepsindeling, regels, rollen en taken) volledig uitgeschreven worden.
- verantwoordt de didactische keuzes onderliggend aan dit ontwerp vanuit verstrekte en zelfgezochte literatuur.
- voert de ontworpen AD/SL-werkvorm uit in het economisch vakdomein binnen het 2e graads werkveld.
- evalueert achteraf het verloop van de les a.d.h.v. de leerdoelen en de bestudeerde theorie over AD/SL en formuleert op basis daarvan aanbevelingen hoe de eigen AD/SL-werkvorm verbeterd zou kunnen worden. Maakt hierbij gebruik van de feedback van de werkplekbegeleider.
- vermeldt gebruikte bronnen volledig en juist volgens de APA-richtlijnen

Deze kennis, vaardigheden en inzichten toon je aan middels een leertaak.

Leerlingen en studenten zijn gebaat bij een stimulerende leeromgeving die is gericht op het uitlokken, opgang houden van motivatie en vereiste leerprocessen zodat de beoogde leerresultaten behaald kunnen worden. In hoeverre voldoen de ingezette/ in te zetten /bestaande leermiddelen aan jouw vakinhoudelijke, (vak)didactische en pedagogische kwaliteitseisen? Die vraag staat in deze cursus centraal.

In deze cursus voed en (her)ijk je de kwaliteitseisen die je stelt aan de leeromgeving en leermiddelen voor economisch onderwijs. Dit doe je door je te verdiepen middels theorie en in de praktijk.

Kwaliteitseisen gevoed door theorie

Je komt tot kwaliteitseisen voor leeromgeving en leermiddelen voor economisch onderwijs met behulp van aangereikte literatuur, inspirerende podcasts, en filmmateriaal. Je verdiept je in het curriculaire spinnenweb van Van den Akker, en gaat tijdens de colleges aan de slag met werkvormen waarmee je je bewust wordt van jouw vakinhoudelijke, pedagogische en vakdidactische waarden.

Kwaliteitseisen gevoed door de praktijk

Middels de plus-minmethode en het hardopdenkprotocol word je je bewust van de manier waarop een drietal leerlingen /studenten met de aanwezige leermiddelen omgaan. Ook ga je in gesprek met het docententeam, medewerkers van het SLO, CITO en de uitgeverwereld en wordt je je bewust van diverse belangen en verschillen in waarden.

Door je bewust te worden van de kwaliteitseisen die jij stelt aan een krachtige leeromgeving leer je kritisch te zijn op leermiddelen en te komen tot oordeelsvorming. Dit verwerk je door een zelf opgestelde 'matrix van eisen' op te stellen en met behulp van de input uit de gesprekken bijvoorbeeld uitgevers, in te vullen. Zo ben je aan het einde van deze cursus in staat te beargumenteren in hoeverre de huidige gebruikte leermiddelen van jouw (stage) school voldoen aan je eigen kwaliteitseisen. Die kwaliteitseisen zijn onderbouwd met literatuur en bevindingen van uitgevers en docenten in de praktijk en ervaringen van leerlingen. Ook ben je je bewust waarop bijgestuurd moet worden om de door jouw onderzochte leerlingen optimaal te bedienen. Je deelt jouw bevindingen van deze leermiddelenanalyse uiteindelijk met behulp van een infographic. Een infographic geeft een informatieve weergave van verschillende objecten met een combinatie van tekst en beeld in de vorm van schema's, grafieken, instructieve tekening of zelfs een interactieve applicatie en is bedoeld voor het overdragen van informatie, data en kennis. Dit tezamen resulteert in een leertaak waarin je verslag doet van je gekozen context en leermiddel, je kwaliteitseisen en de onderbouwing van je kwaliteitseisen vanuit de aangereikte literatuur en werkvormen en praktijk (interview met leerling en docenten, gesprek met uitgeverij, plus-minmethode en hardopdenkprotocol). Ten aanzien van de leerlijn leren en lesgeven met ICT voer je in deze cursus een digitale scan

	<p>uit met behulp van het “methode-landschap”. Ook bij het maken van een infographic komen diverse 21st century skills aan bod, zoals creativiteit, ICT-geletterheid en communiceren.</p>
<p>Leeruitkomsten</p>	<p>Onderwijskunde (GKB 7&8), drama 2 en Werkplekieren: In deze cursus wordt er gewerkt aan de bekwaamheidseisen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brede professionele basis <ul style="list-style-type: none"> - Kan samenwerken met medestudenten, begeleiders en collega’s in de school om zijn/haar eigen handelen te verbeteren en bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs. - Kan experimenteren met innovatieve ict-toepassingen in het onderwijs en deelt zijn/haar ervaringen met anderen. - Heeft aantoonbare kennis over de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. - Kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. - Kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren. - Kan reflecteren op zijn eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen. • Pedagogisch bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en gedragswetenschappelijke theorie die voor zijn eigen onderwijspraktijk relevant zijn. - Heeft kennis over hoe je groepsprocessen kunt sturen en begeleiden en hoe hij als leraar kan bijdragen aan groepsvorming. - Kan leerlingen motiveren tot leren door de leerlingen waardierend te stimuleren. - Kan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de klas én de groep ondersteunen. - Kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden, hierop kritisch reflecteren en mogelijke handelingsalternatieven benoemen. - Kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met collega’s in de school. - Heeft een visie ontwikkeld m.b.t. zijn pedagogisch handelen. • Vakinhoudelijk bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Is bekend met de kerndoelen en eindtermen van zijn eigen vakgebied. In de context van het vmbo is hij bekend met het/de profiel(en) waarbinnen hij lesgeeft. In de context van het mbo is de student bekend de kwalificatiedossiers van de studenten die hij opleidt, gerelateerd aan het eigen vak. - Weet dat hij de vakinhoudelijke kennis op verschillende manieren moet overbrengen om recht te doen aan verschillende leervoorkeuren en –niveaus van de leerlingen. - Verwerkt correcte vakkennis in zijn/haar onderwijsactiviteiten. • Vakdidactisch bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Heeft kennis van hoe ict ingezet kan worden om leren van leerlingen te stimuleren en voor het ontwerpen voor ict-rijke onderwijsactiviteiten. - Kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. - Heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. - Kan doelen stellen, leerstof selecteren en ordenen. - Kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. - Kan door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en –middelen recht doen aan de verschillen tussen leerlingen. - Kan zijn/haar didactische keuzes bespreken met collega’s of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn/haar handelen waar nodig bijstellen. - Kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren en waar nodig bijstellen. - Kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden. <p>Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student: • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is.

	<ul style="list-style-type: none"> • kan de groep leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten monitoren en ondersteunen bij de uitvoering van hun taak en stemt hierbij af op de individuele behoefte van de leerlingen. • kan door de inzet van samenwerkend leren, zowel de samenwerking tussen leerlingen als de zelfstandigheid bevorderen. • kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden. • kent verschillende traditionele en moderne onderwijsconcepten voor zowel het algemeen vormend onderwijs als voor het beroepsonderwijs. • kent verschillende onderwijsmethodes die gebruikt worden voor zijn of haar vakgebied en kan beoordelen of deze passen bij de visie op onderwijs van de werkplek. • weet waar een leerplan uit bestaat en hoe dit is opgebouwd en wat dat betekent voor zijn eigen onderwijs. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. <p>Brede professionele basis op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en resultaten gebruiken in zijn praktijk. • kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren.
Deelnameplicht onderwijs	<p>Vakdidactiek</p> <p>Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven en analyseren van leermiddelen vanuit verschillende perspectieven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan en vaardigheden, kennis en ervaringen uit te wisselen.</p> <p>Drama</p> <p>Bij de lessen drama 2 is er een 100% aanwezigheidsplicht. De student leert en ontwikkelt zich op spelvloer in samenwerking met medestudenten.</p>
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<ul style="list-style-type: none"> - (Werk)colleges waarin theorie wordt afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. - Drama 2 omvat praktijk- en drama oefeningen.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Werkplekieren 2 (jaar 2)
Naam Engelstalig	Workplace Learning 2 (year 2)
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Gesprek fysiek
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	2
Minimaal oordeel	Cijfer, ≥6,0
Tentamenmomenten	<p>Er is 1 tentamenmoment. Dit wordt in overleg met de student aan het einde van WPL2 gepland, periode 4.</p> <p>Voor het afsluiten van het onderdeel WPL van deze cursus staat 1 beoordelingsmoment gepland. In de aanloop naar dit tentamenmoment wordt tijdens de gesprekkencyclus op verschillende momenten, waaronder minimaal de tussenbeoordeling, formatieve feedback geborgd, zodat de student steeds weet waar hij staat t.o.v. de te behalen leeruitkomsten voor werkplekieren. De student krijgt voldoende ontwikkelingsmogelijkheden om te voldoen aan de beoordelingscriteria en Leeruitkomsten van het tentamen van deze cursus. Eventueel kan bij twijfel het beoordelingsmoment worden opgeschort, indien werkplekbegeleiders gezamenlijk van mening zijn dat de student met een korte verlenging van enkele weken wél aan de Leeruitkomsten zal kunnen voldoen.</p>

Naam Nederlandstalig	Leertaak Positief leef- en leerklimaat
Naam Engelstalig	Learning task: Positive Living and Learning Environment
Code OSIRIS	TOETS-02
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	(Beroeps) product schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)
Naam Nederlandstalig	Leertaak leren en ICT
Naam Engelstalig	Assignment: Learning and ICT
Code OSIRIS	TOETS-03
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	(Beroeps) product schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	nvt
Minimaal oordeel	woordbeoordeling
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)
Naam Nederlandstalig	Vaardigheidstoets drama 2
Naam Engelstalig	Skills test: Drama 2
Code OSIRIS	TOETS-04
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	(beroeps)product fysiek/schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Drama wordt op verschillende momenten in het jaar aangeboden (afhankelijk van de roostering per opleiding). De toetsing wordt aansluitend aan het onderwijs afgenomen. Er zijn 2 tentamenkansen op afspraak.
Naam Nederlandstalig	Leertaak Activerende Didactiek en Samenwerkend Leren
Naam Engelstalig	Practical assignment Collaborative and active learning
Code OSIRIS	TOETS-05
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak
Tentamentype	PROD-O
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)
Naam Nederlandstalig	Leertaak Leermiddelenanalyse
Naam Engelstalig	Practical assignment Teaching resource analysis
Code OSIRIS	TOETS-06
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak
Tentamentype	PROD-O
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Marktonderzoek en statistiek
Naam cursus lang Engelstalig	Market Research and Statistics
Naam cursus kort Nederlandstalig	Marktonderzoek en statistiek
Naam cursus kort Engelstalig	Market Research and Statistics
Code cursus	MARKST01
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende leerdoelen centraal: de student kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met behulp van gegeven data met Excel en zonder Excel de mediaan, modus, gemiddelde, minimum, maximum en standaarddeviatie berekenen. • Aan de hand van een gegeven minimum, maximum en standaarddeviatie een oordeel geven over de spreiding van de data. • Variabelen onderverdelen in nominale, ordinale, interval en ratio meetniveaus. • Voordelen van de nominale, ordinale, interval en ratio variabelen ten opzichte van elkaar benoemen. • Enquêtevraag opstellen met de gewenste soort variabele. • Uitleggen welke centrum – en spreidingsmaatstaven er berekend kunnen worden bij nominale, ordinale, interval en ratio variabelen. • Bij een passend meetniveau tegelijkertijd de juiste centrum- en spreidingsmaat en tabel of grafiek weergeven; de mediaan, modus, gemiddelde, minimum, maximum en standaarddeviatie, frequentietabel, histogram, cirkeldiagram of boxplot. • Een histogram, staafdiagram, frequentietabel, lijngrafiek en cirkeldiagram maken met behulp van verzamelde data in Excel. • De klassengrenzen van een histogram bepalen. • Histogram, staafdiagram, lijngrafiek en cirkeldiagram aflezen en interpreteren. • Een binomiale kans berekenen. • Beoordelen of er sprake is van een binomiale kansverdeling of normale kansverdeling. • Uitleggen waarvoor de standaarddeviatie gebruikt kan worden. • Met behulp van de standaarddeviatie de grenzen bepalen waarbinnen een bepaald percentage van de uitkomsten zal liggen. • Een kans volgens de normale kansverdeling uitrekenen. • Beoordelen of er sprake is van een normale kansverdeling of binomiale kansverdeling. • Betrouwbaarheidsinterval van discontinu en continue variabelen kunnen uitrekenen. • Betekenis van het betrouwbaarheidsinterval kunnen uitleggen. • De werking van de correctiefactor uitleggen en mee kunnen rekenen. • H0 en H1 hypothese opstellen. • Verschil tussen eenzijdig en tweezijdig toetsen uitleggen. • Een statistische toets uitvoeren op basis van voldoende gegevens. • Bepalen welke toets ingezet kan worden als je meer dan twee onafhankelijke groepen met elkaar wilt vergelijken • Bepalen welke toets ingezet kan worden als je van een zelfde groep samenhang of verschillen wilt meten. • De uitkomsten van de t-toets voor gepaarde waarnemingen, t-toets voor groepen, de gewone toets interpreteren en uitvoeren in Excel. • Regressiecoëfficiënt bepalen. • Correlatiecoëfficiënt berekenen. • Betekenis van regressiecoëfficiënt uitleggen. • Betekenis van correlatiecoëfficiënt uitleggen. • Beoordelen hoeveel procent van de te verklarende variabele wordt bepaald door de verklarende variabele.

	<ul style="list-style-type: none"> • Mate van samenhang met behulp van een spreidingsdiagram beoordelen. • Bepalen of er samenhang is tussen twee nominale variabelen met behulp van een statistische analyse (de X2-toets of Cramer's V) • Betrouwbaarheid van een onderzoek beoordelen. • Berekenen van de P-waarde. • Betekenis van de P-waarde uitleggen. • Bepalen van het aantal vrijheidsgraden. • Betekenis van vrijheidsgraden uitleggen. • Bepalen van het betrouwbaarheidsniveau. • Betekenis van betrouwbaarheidsniveau uitleggen. • X2-waarde berekenen in Excel. • Betekenis van X2-waarde uitleggen. • Met behulp van de X2-verdeling beoordelen of een steekproef representatief is geweest. • Economische procedures hanteren waarmee marktinformatie via verschillende vormen van fieldresearch en deskresearch zichtbaar wordt. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus actief aandacht besteed aan computational thinking, onder meer door actief Excel in te zetten om data te analyseren, inzichtelijk te maken welke logische en/of causale denkstappen er in een redenering gemaakt zijn en casuïstieken te analyseren. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. • Brede professionele basis op niveau-3: de student: • kan een systematische werkwijze hanteren waarbij hij uitgaat van een analyse van het vraagstuk, gemotiveerde keuzes voor methoden en technieken maakt bij het verzamelen en analyseren van data en laat zien hoe hij tot analyseresultaten en conclusies komt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	<p>In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; • theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; • het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. • Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. <p>Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Marktonderzoek en statistiek
Naam Engelstalig	Knowledge test Market Research and Statistics
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, ≥5,5
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Vrije Ruimte
Naam cursus lang Engelstalig	Elective
Naam cursus kort Nederlandstalig	Vrije Ruimte
Naam cursus kort Engelstalig	Elective
Code cursus	VRIJRU43
Onderwijsperiode	Zelf in te delen. <i>NB: In 2022/2023 zal de vrije ruimte verhuizen van het 2e naar het 3e jaar. Dit betekent dat studenten in jaar 2 hun vrije ruimte in jaar 3 gaan doen in studiejaar 2023/2024. De 3e jaars studenten hebben de vrije ruimte al gedaan in studiejaar 2021/2022.</i>
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Studenten aan de 2e graads lerarenopleiding economie hebben in totaal 70 uur (= 2,5 studiepunten) te besteden aan vrije ruimte, náást hun minor. Deze vrije ruimte wordt afgesloten met de Leertaak "Vrije Ruimte". Activiteiten die de student uitvoert in het kader van deze vrije ruimte, zijn gericht op (één van de) bekwaamheden: vakinhoudelijk, vakdidactisch, pedagogisch en/of de brede professionele basis van het docentschap.</p> <p>Iedere student geeft zelf invulling aan deze vrije ruimte gedurende de hoofdfase van zijn opleiding. Er zijn verschillende manieren om de vrije ruimte te vullen. De student kan zelf activiteiten bedenken waarmee hij de vrije ruimte vult, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het geven van een cursus of begeleiden van lerenden buiten de opleiding; • het voorbereiden, begeleiden en evalueren van de introductie voor nieuwe eerstejaars studenten; • het begeleiden van eerstejaars studenten bij de ontwikkeling van hun zelfmanagement t.a.v. hun leren; • deelname aan het leerorkest ter bevordering van de doorstroom MBO-HBO; • studiereis New York (<i>contactpersoon Milan Janssen</i>) • uitwisseling en studiereis Marokko (<i>contactpersoon Henk Delger</i>) • het doen van een onderzoekje naar een thema dat hem interesseert; • het bezoeken van een conferentie; • een korte stage, bijvoorbeeld in het bedrijfsleven; • assisteren bij CSPE's • werken aan kwaliteitsverbetering van de eigen opleiding (student als partner), bijvoorbeeld ter voorbereiding op visitaties en accreditaties; • laaggeletterde studenten of leerlingen ondersteunen • verzorgen van training of coaching (bijv. in de sport) • brainstormen over het curriculum • studenten van andere opleidingen helpen opzetten van een eigen onderneming • ondernemerschapsworkshops verzorgen aan andere opleidingen • de zichtbaarheid van jouw opleiding helpen vergroten via social media • deelnemen aan educatie-challenges • een bijdrage leveren aan 'Omgevingsgericht projectonderwijs' (https://blog.han.nl/rob/author/jacquesdegoede/) of 'maakonderwijs' (https://makercosmos.org/partner/fabricavii/) • een novelle of een roman lezen en daarna de transfer maken naar wat je daar in (economie)lessen mee kunt doen • et cetera. <p>Let op: als je bijvoorbeeld open dagen en voorlichtingsactiviteiten inzet als activiteiten binnen de vrije ruimte, mag je er niet ook voor worden betaald.</p>
Leeruitkomsten	Alle bekwaamheden op niveau-2 kunnen van toepassing zijn.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing
Compensatiemogelijkheden	

Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	De student dient bij zijn slb'er vooraf een formele aanvraag voor invulling van de vrije ruimte in volgens het format in de bijlage. Deze aanvraag wordt door de slb'er aan een collega van het opleidingsteam die zorgdraagt voor de begeleiding van deze vrije ruimte doorgegeven. Deze collega beslist of de activiteiten binnen het voorstel voldoende specifiek, aanvaardbaar, haalbaar en van voldoende niveau zijn. Hij draagt zorg voor de begeleiding van de uit te voeren taken; hij is aanspreekpunt en adviseur naar de student toe. De student is zelf verantwoordelijk voor de uit te voeren taken en de planning ervan. De toegewezen collega verwerkt de beoordeling middels Bijlage 2 en in Osiris.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak Vrije Ruimte
Naam Engelstalig	Practical assignment Elective
Code OSIRIS	Volgt in 2023-2024
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak (individuele rapportage)
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woordbeoordeling
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode P1N-P4N Gelegenheid 2 in periode P1N-P4N

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Organisatie Management
Naam cursus lang Engelstalig	Organisations and Management
Naam cursus kort Nederlandstalig	Organisatie Management
Naam cursus kort Engelstalig	Organisations and Management
Code cursus	ORGAMA03
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende leeruitkomst centraal: De student kan op basis van een eigen onderzoek in een bestaande schoolorganisatie voor een publiek onder woorden brengen waarom en welke kennis over HRM en organisatiekunde voor hem persoonlijk als werknemer en vakinhoudelijk als docent in het tweedegraads werkveld van belang is, daarbij expliciet gebruikmakend van de indicatoren uit domein 12 van de vakkennisbasis economie.</p> <p>De student krijgt ervaring met verschillende thema's binnen organisatiekunde en HRM die terugkomen in het beroepsonderwijs, toetst dit in de (eigen) praktijk en vergelijkt deze met andere schoolcontexten.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. • Verdiept en verbreedt zijn professionele basis
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	In deze cursus wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Studenten worden vanuit (gast)colleges geïnspireerd over verschillende thema's van organisatiekunde en HRM. Zo ontdekken zij waar deze stof terugkomt in het beroepsonderwijs. Daarnaast doen zij een klein onderzoek binnen hun eigen onderwijspraktijk middels het interviewen van schoolleider/teamleider en een HR-medewerker. Hierdoor vergaren zij context bij HR- en organisatievraagstukken. Door deze contexten met elkaar te vergelijken en deel te nemen aan een netwerkbijeenkomst vergroten zij hun kennis van organisatietypen en HR-vraagstukken binnen het onderwijs. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak: Organisatie Management
Naam Engelstalig	Practical assignment Org.Man.
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Jaarverslag
Naam cursus lang Engelstalig	Annual Reporting
Naam cursus kort Nederlandstalig	Jaarverslag
Naam cursus kort Engelstalig	Annual Reporting
Code cursus	JAARVE09
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	2,5 studiepunten
Studielast in uren	70 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan vanuit theoretische kennis het verband tussen balans, winst- en verliesrekening, investeringsbegroting, exploitatiebegroting en kasstroomoverzicht aangeven. De student kan vanuit theoretische kennis overzichten opstellen van kasstromen uit operationele, financiële en investeringsactiviteiten. De student kan vanuit theoretische kennis de relevante belastingen voor een organisatie noemen (inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, dividendbelasting, omzetbelasting, kostprijsverhogende belastingen). De student kan vanuit theoretische kennis aangeven: <ol style="list-style-type: none"> aan welke eisen de externe verslaggeving moet voldoen (IFRS, wet op de jaarrekening); wat het verschil is tussen een enkelvoudige en een geconsolideerde jaarrekening; wat het belang is van externe verslaggeving voor de diverse stakeholders; welke grondslagen worden gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening; welke grondslagen kunnen worden toegepast bij het waarderen van activa waaronder voorraadwaardering en de wettelijke reserve. De student kan economische procedures hanteren waarmee, vanuit theoretische kennis, gegevens met elkaar in verband worden gebracht die een uitspraak doen over: <ol style="list-style-type: none"> liquiditeit (in elk geval: current ratio, quick ratio, netto werkkapitaal); solvabiliteit (in elk geval: EV/VV en debt ratio); rentabiliteit (in elk geval REV, RTV, RVV en de hefboomwerking); en deze informatie met beschikbare gegevens binnen en buiten de eigen organisatie beoordelen. De student heeft kennis en inzicht in overname, fusie, deelnemingen, goodwill en consolidatie en kan dit toepassen op het jaarverslag en de gevolgen voor de balans en resultatenrekening analyseren. De student kan vanuit theoretische kennis redenen voor fusie of overname en de consequenties hiervan voor interne en externe stakeholders beschrijven. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan het tijd- en plaatsonafhankelijk leren via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Jaarverslag
Naam Engelstalig	Knowledge test Annual Reporting
Code OSIRIS	TOETS-01

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 4 (P4N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Cursusbeschrijvingen JAAR 3 VOLTijd

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Monetaire economie
Naam cursus lang Engelstalig	Monetary economics
Naam cursus kort Nederlandstalig	Monetaire economie
Naam cursus kort Engelstalig	Monetary economics
Code cursus	MONEEC01
Onderwijsperiode	P1N, P2N
Studiepunten	5 studiepunten
Studielast in uren	140 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staan de volgende doelen centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan de werking van geldschepping via (primaire)banken en de gevolgen er van voor inflatie in algemene zin beschrijven en onderbouwen. • De student heeft overzicht over de inhoud, opzet en werkwijze van de cursus. • De student kan de rol, betekenis van (primaire) banken beschrijven en beargumenteren. Kan m.b.v. een eenvoudige bankbalans de belangrijkste taken en risico's (bv liquiditeits-, krediet-, renterisico) van een bank toelichten. Kan de begrippen liquiditeit, solvabiliteit en bijbehorende ratio's (tevens bis-ratio) beschrijven en berekenen. • Student kan functies en relaties tussen verschillende financiële instellingen (geldscheppende en niet-geldscheppende) aangeven en hun belang aantonen. Onder meer: commerciële banken, zakenbanken, beleggingsfondsen, circulatie / centrale banken, kredietbeoordelaars, BIS. Student kan verschillende financiële producten benoemen, de werking ervan op hun markt duiden (o.a. aandelen, obligaties en andere kredietvormen, deposito's rekening couranttegoeden). • Student kan de verschillende vormen en oorzaken (wederzijdse schuldaanvaarding, transformatie, monetisatie, uitgifte van effecten) van geldschepping en vernietiging door primaire banken beschrijven en middels eenvoudige berekeningen en schetsmatige balansen toelichten. Daarbij kan de student de geldschepping van centrale banken (M0), het (minimum)kasreservepercentage, de geldmultiplicator en de invloed van chartaal en giraal geld op de geldschepping betrekken. • De student kan de verschillende soorten en functies van geld benoemen en toelichten. Tevens kan de student monetaire aggregaten (M0, M1, M2 en M3) benoemen en onderscheiden • Student kan de hoogte van het begrotings- en financieringstekort van een overheid berekenen de verschillende wijzen van openbare financiering aangeven. Daarbij gebruik makend van de begrippen, staatsschuld, begrotings- en financieringstekort, EMU-tekort staatsobligaties, schatkistpapier en monetaire financiering. • Student kan de verschillende vormen en oorzaken van geldschepping en vernietiging (door overheid en buitenland) beschrijven en middels eenvoudige berekeningen en schetsmatige balansen toelichten. • Student kan de doelstellingen, taken en organisatie van de Fed, ECB, EMU en DNB. beschrijven en effecten van hun beleid verklaren. • Student kan verschillende doelvariabelen van monetair beleid benoemen en in eenvoudige, realistische situaties beargumenteren. Daarnaast kan de student Keynesiaanse inzichten en monetaire inzichten ten aan zien van het monetair beleid hierin betrekken. • Student kan de werking van verschillende instrumenten van monetair beleid (kasreserveverplichtingen, openmarktpolitiek, kredietfaciliteiten, rentemanipulatie) door een centrale bank beschrijven (officiële tarieven, zoals marginale beleningsrente, depositorente, refirente,, geldmarktrente, herfinanciering, signaalwerking) en deze grafisch (geldmarkt in enge zin) en

	<p>balansmatig en cijfermatig onderbouwen. Tevens kan de student enkele vormen van seigniorage benoemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Student kan de betekenis en de werking van de geldmultiplicator beschrijven en berekenen ($M0 \cdot m = M$) en tevens enkele oorzaken van voor de hoogte ervan benoemen en onderbouwen. <p>Student heeft inzicht in oorzaken (kosten, bestedings, import), en gevolgen en gevolgen (op koopkracht, sparen, vermogen, concurrentiepositie, wisselkoers, sociale cohesie) van inflatie, hyperinflatie en deflatie op de macro-economie en op bankieren en monetair beleid.</p> <p>Student kan m.b.v. de verkeersvergelijking van Fisher ($MV = PT$) effecten van het monetair beleid ten aanzien van het prijsniveau beredeneren en berekenen en kan tevens de werking van de vergelijking relateren aan de conjunctuurgolf. Ook kan de student daarbij de Fisher regel gebruiken en toepassen $r = i - \pi^e$.</p> • De student kan enkele voordelen en nadelen van het huidige geldscheppingsstelsel van fractional reserve banking aangeven en beargumenteren. • De student kan enkele voordelen en nadelen van het huidige geldscheppingsstelsel van fractional reserve banking aangeven en kan enkele alternatieve systemen zoals het 100% money plan, en denationalisation, daar mee vergelijken. • De student heeft kennis en inzicht in het huidige betalings- en kredietverkeer en tevens van alternatieve geldvormen als bitcoin. Libra en digital cash (van centrale banken). • De student heeft inzicht in de basisprincipes van enkele vormen van islamitisch bankieren. • Student kan de werking van vaste en (beheerst) flexibele valutamarkten (grafisch) toelichten. Kan daarbij de volgende begrippen hanteren: revaluatie, devaluatie, appreciatie, depreciatie. • De student kan de ontwikkeling in de Europese monetaire samenwerking beschrijven en de werking toelichten (douane unie, EEG, Interne markt, Bretton Woods, EMS, convergentiecriteria / stabiliteits- en groeipact, ECB, EMU, banken-unie). • De student kan de voor- en nadelen van flexibele- en vaste wisselkoersen beargumenteren en de vraag of de EMU een geschikt valutagebied voor de euro vormt, beoordelen. • De student kan de betekenis van het monetaire policy trilemma toelichten en aan de hand van een casus beargumenteren. • De student oorzaken van, het verloop van, de gevolgen van en maatregelen tegen de kredietcrisis en de eurocrisis benoemen en toelichten, waarbij betrokken kunnen worden, de betekenis in deze crisis van: gesecuritiseerde hypotheekobligaties, credit default swaps, rating agencies, toezichhouders, banken, beleggingsmaatschappijen, geldmarktfondsen, het onderscheid tussen liquiditeits- en solvabiliteitsproblemen van banken, deregulering van het financiële systeem, rentestand, huizenprijzen en de systeemafhankelijkheid van banken. • De student kan rente definiëren, de economische functie ervan beschrijven en beredeneren wat de hoogte van de rente bepaalt. • Student kan voorbeelden en werking van geldmarkten (in ruime en in enge zin) en kapitaalmarkten benoemen en uitleggen. Tevens kan de student de rol van enkele belangrijke producten (o.a. obligaties en aandelen) op deze markten beschrijven, ondersteund door schetsmatige grafieken en berekeningen (koersberekening, contante waarde, toekomstige waarde, yield to maturity, looptijden, couponrente, effectieve rente, rendement, samengestelde intrest, koerswinst, risicopremie, spread, dekkingsgraad). De student kan tevens de werking en effecten van deze markten duiden (bv meerdere oorzaken voor verschuivingen van de vraag en het aanbod naar obligaties geven). <p>De student heeft inzicht in de oorzaken en gevolgen van en tussen de nominale rente en de reële rente. Ook kan de student daarbij de Fisher-vergelijking gebruiken en rekenkundig toepassen ($r = i - \pi^e$) en heeft kennis van het Fisher effect (als de inflatie met 1% toeneemt, zal ook de rente met 1% toenemen).</p> • Student kan de betekenis van de yieldcurve als momentopname voor de rentestructuur (risico en termijnstructuur) duiden. Tevens kan de student a.d.h.v. een positieve of negatieve yieldcurve relevante oorzaken benoemen (en verklaren), zoals het liquiditeits- en het verwachtingseffect waardoor de hoogte van de rente op termijn wordt beïnvloed.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Student kan de werking van vaste en (beheerst) flexibele valutamarkten (grafisch) toelichten en koersen berekenen. Kan daarbij de volgende begrippen hanteren: (effectieve)(reële) wisselkoers, revaluatie, devaluatie, appreciatie, depreciatie, spotmarkt, termijnmarkt, termijnwisselkoers, arbitrage, speculatie, hedging, rendement. De student kan tevens voor en nadelen van beide vormen van koersvorming (korte en lange termijn) toelichten. • Student kan oorzaken en effecten (op reële en financiële markten) van valutakoersveranderingen benoemen, uitleggen en m.b.v. de koopkrachtpariteitstheorie, beargumenteren en berekenen. Kan daarbij tevens de betekenis van de betalingsbalans in de analyse betrekken. Student kan verschillende wijzen van interventies op de valutamarkt benoemen, (grafisch) toelichten en de effecten ervan duiden. • De student heeft overzicht over de gehele leerstof en de wijze waarop deze wordt getentamineerd. Kent de belangrijkste concepten, contexten en mechanismen. • De student is op de hoogte van enkele belangrijke actuele topics op het gebied van de monetaire economie en kan deze koppelen aan de theorie. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus passief aandacht besteed aan het tijd- en plaatsonafhankelijk leren via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen.</p>
Leeruitkomsten	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet, zoals het bespreken van het huiswerk, discussies over de stof, actuele artikelen en rollenspellen. Aan het einde van periode 1 vindt daarnaast formatieve toetsing plaats, waarmee je als student kunt kijken waar je staat op weg naar het in deze cursus vereiste eindniveau, waarvan de summatieve toets in periode 2 ligt.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Kennistoets Monetaire economie
Naam Engelstalig	Knowledge test Monetary economics
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN-F
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus	Integraal handelen 2 (jaar 3)
Naam cursus lang Engelstalig	Integrated performance in professional practice 2 (year 3)
Naam cursus kort Nederlandstalig	Integraal handelen 2 (jaar 3)
Naam cursus kort Engelstalig	Integrated performance in professional practice 2 (year 3)
Code cursus	IHJAAA55
Onderwijsperiode	Semester 1, leerjaar 3
Studiepunten	22.5
Studielaast in uren	630 uur totaal
Ingangseisen cursus	Een voldoende beoordeling voor het werkplekleren 2 jaar 2 is een voorwaarde voor het starten met werkplekleren 2 jaar 3.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p><i>Tijdens dit semester wordt er intensief samengewerkt tussen drama, onderwijskunde, vakdidactiek en het werkplekleren.</i></p> <p>Werkplekleren Tijdens werkplekleren breng je theorie in praktijk en gebruik je de praktijk om theoretische verdieping te zoeken. Door steeds meer te oefenen in het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijs ontdek je wat voor een docent je wilt zijn. Tijdens het werkplekleren werkt de student aan de vier bekwaamheidsgebieden. Op de website van Bureau Extern, klik hier, is de informatie te vinden over de wijze van waarop de plaatsen voor Werkplekleren worden toegekend.</p> <p>Onderwijskunde (GKB 9): De student heeft kennis van de zorgstructuur in de school en de meest voorkomende leerproblemen, gedragsproblemen en stoornissen en de comorbiditeit. Hij/zij kan hiermee rekening houden in zijn didactische keuzes en pedagogisch handelen in de klas. De student kent de beroepsethiek rondom o.a. de meldplicht en de grens tussen de taken van een docent, de taken van een mentor/SLB'er en het doorverwijzen naar een hulpverlener. De student is in staat om groepsprocessen te analyseren middels een sociogram, hier conclusies uit te trekken en dit als basis mee te nemen voor zijn/haar didactisch handelen om daarmee het klassenklimaat positief te beïnvloeden. Hij/zij baseert dit handelen en de keuzes o.b.v. wetenschappelijke literatuur en betreft deze literatuur systematisch in zijn/haar reflecties op zijn/haar handelen. De student heeft kennis van 'cultuur' als begrip en is in staat interculturele communicatie (Hofstede etc.) in te zetten (o.a. het TOPOI-model). De student heeft kennis van de verschillende gespreksvormen én gesprekstechnieken. Hij/zij heeft geoefend met deze vormen en technieken en is in staat deze toe te passen in de praktijk. De student heeft hierbij oog voor écht luisteren, samenvatten, doorvragen, gebruik maken van stiltes en laat in het gesprek ruimte voor de inbreng van de leerling/student. Hij/zij stimuleert de leerling/student om zelf met/tot oplossingen te komen. De student heeft zicht op de kwaliteitszorg van de school. Hij/zij weet hoe kwaliteit geborgd wordt en kan een actieve bijdrage aan leveren aan de kwaliteit van het onderwijs.</p> <p>Drama 3: Hoe kan ik mijn leraarschap invullen deel 2 In de lessenreeks komen verschillende toepassingen aan bod waarin het inzetten van dramawerkvormen en interactie in educatieve situaties onderzocht worden. Drama als didactisch instrument, daar moet ervaring mee opgedaan worden, willen studenten dit in hun praktijk ook daadwerkelijk kunnen toepassen. De student ervaart hoe drama activiteiten een positief leer- en leefklimaat kunnen versterken. De student wordt gevraagd om zijn methodeboek te verlaten en op zoek te gaan naar andere vormen en manieren om zijn docentschap te verrijken. Er worden spelvormen aangeboden om actuele thema's uit de belevingswereld van de leerling te verkennen. Bij dit alles staat de ontwikkeling van de creativiteit en flexibiliteit van de student in de praktijk centraal.</p>

	<p>VDVT12: Vakdidactiek Ontwerpen van Beroepsonderwijs</p> <p>Het centrale leerdoel van dit deel van deze cursus is dat de student vaardig is tot het ontwikkelen van een leerarrangement voor het aanleren van een economisch werkproces binnen het middelbaar beroepsonderwijs. Hiertoe formuleert de student ontwerpprincipes die gebaseerd zijn op een literatuur- en praktijkonderzoek naar 1) de didactische uitdagingen van het beroepsgerichte deel van het beroepsonderwijs en 2) twee modellen (4C/ID en hybride leren). De student kan het leerarrangement en de achterliggende ontwerpprincipes presenteren aan medestudenten waarbij de student in staat is peerfeedback te geven en te ontvangen. Een specificatie van de beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving en bestaat, onder meer uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een consistente beschrijving van aanleiding, doel, hoofd- en deelvragen en kloppen met de doelstelling van de studie - Een overzichtelijke en navolgbare beschrijving van inzichten vanuit de theorie over 4C/ID en hybride leren, een getranscribeerd interview met een beroepsbeoefenaar en een werkproces (kwalificatiedossier en de praktijk) - Een conclusie waarin de hoofd en deelvragen helder worden beantwoord vanuit de resultaten van het onderzoek zodat duidelijk wordt wat de leidende ontwerpprincipes zijn - Een concreet ontworpen leerarrangement, volgens inzichten uit 4C/ID en Hybride Leeromgeving voor een week waarin een economisch werkproces centraal staat, dat voldoet aan de theoretische uitgangspunten en dat is geplaatst in een module/leerlijn van de opleiding waarvoor ontworpen is - De uitwerking van een afzonderlijke leertaak, die een onderdeel is van het leerarrangement van een week, is concreet beschreven en er is onderbouwd aangegeven hoe de ontwerpprincipes terugkomen in de leertaak - Een duidelijke presentatie van het ontworpen leerarrangement met verantwoording vanuit de ontwerpprincipes - Relevante vragen/discussiepunten t.a.v. de gegeven presentatie worden in een co-referaat naar voren gebracht. <p>Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in deze cursus actief aandacht besteed aan het zoeken van elektronische bronnen en het coderen van interviews.</p>
<p>Leeruitkomsten</p>	<p>In deze cursus wordt er gewerkt aan de bekwaamheidseisen:</p> <p>Onderwijskunde (GKB 9) & werkplekleren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brede professionele basis <ul style="list-style-type: none"> - Kan samenwerken met medestudenten, begeleiders en collega's in de school om zijn/haar eigen handelen te verbeteren en bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs. - Heeft aantoonbare kennis over de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. - Kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. - Kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren. - Kan reflecteren op zijn eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen. • Pedagogisch bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Heeft kennis over hoe je groepsprocessen kunt sturen en begeleiden en hoe hij als leraar kan bijdragen aan groepsvorming. - Heeft kennis van mogelijke ondersteuningsbehoeften van veel voorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en –stoornissen. - Heeft kennis van de (loopbaan)begeleidingsstructuur in de school. - Heeft kennis van de zorgstructuur op de eigen school en kent de verschillende actoren. - Kan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de klas én de groep ondersteunen - Kan leer-/ontwikkelings-, gedragsproblemen en stoornissen signaleren en houdt hier rekening mee in zijn onderwijsactiviteiten en begeleiding. - Kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden, hierop kritisch reflecteren en mogelijke handelingsalternatieven benoemen. - Kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met collega's in de school.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vakdidactisch bekwaam <ul style="list-style-type: none"> - Stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de individuele leerlingen in de groep. - Kan leerproblemen signaleren en bespreken met zijn begeleiders. <p>VDVT12: Vakdidactiek Ontwerpen van Beroepsonderwijs: Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. - heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. - kan een lessenreeks/reeks van onderwijsactiviteiten ontwerpen en maakt hierbij waar wenselijk gebruik van ICT-middelen. - kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. - kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden. <p>Brede professionele basis op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. - kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren. - kan reflecteren op zijn eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid is verplicht voor de verdiepende colleges waarin studenten elkaar peerfeedback geven, de netwerk- en valorisatiebijeenkomsten.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	- (Werk)colleges waarin theorie wordt afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Werkplekieren 2 (jaar 3)
Naam Engelstalig	Workplace Learning 2 (year 3)
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Gesprek fysiek
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	2
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 6,0$
Tentamenmomenten	Er is 1 tentamenmoment. Dit wordt in overleg met de student aan het einde van WPL2 (jaar 3) gepland, periode 2. Voor het afsluiten van het onderdeel WPL van deze cursus staat 1 beoordelingsmoment gepland. In de aanloop naar dit tentamenmoment wordt tijdens de gesprekkencyclus op verschillende momenten, waaronder minimaal de tussenbeoordeling, formatieve feedback geborgd, zodat de student steeds weet waar hij staat t.o.v. de te behalen leeruitkomsten voor werkplekieren. De student krijgt voldoende ontwikkelingsmogelijkheden om te voldoen aan de beoordelingscriteria en Leeruitkomsten van het tentamen van deze cursus. Eventueel kan bij twijfel het beoordelingsmoment worden opgeschort, indien werkplekbegeleiders en student gezamenlijk van mening zijn dat de student met een korte verlenging van enkele weken wél aan de Leeruitkomsten zal kunnen voldoen.
Naam Nederlandstalig	Dossier Onderwijskunde
Naam Engelstalig	Portfolio: Educational Theory
Code OSIRIS	TOETS-02
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfolio online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Naam Nederlandstalig	Leertaak Ontwerpen van Beroepsonderwijs
Naam Engelstalig	Practical assignment Designing Vocational Education
Code OSIRIS	TOETS-03
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak
Tentamentype	PROD-O
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)
Naam Nederlandstalig	Vaardigheidstoets drama 3
Naam Engelstalig	Skills test: Drama 3
Code OSIRIS	TOETS-04
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	(beroeps)product fysiek/schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Drama wordt op verschillende momenten in het jaar aangeboden (afhankelijk van de roostering per opleiding). De toetsing wordt aansluitend aan het onderwijs afgenomen. Er zijn 2 tentamenkansen op afspraak.
Naam Nederlandstalig	Integrale toets niveau 2
Naam Engelstalig	Integrated Performance 2
Code OSIRIS	TOETS-05
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak
Tentamentype	PROD-O
Weging deeltentamen	nvt
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 6,0$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Cursusbeschrijvingen JAAR 4 VOLTijd

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Financiële Educatie
Naam cursus lang Engelstalig	Financial Education
Naam cursus kort Nederlandstalig	Financiële Educatie
Naam cursus kort Engelstalig	Financial Education
Code cursus	FINAED02
Onderwijsperiode	P1N, P2N
Studiepunten	5 studiepunten
Studielast in uren	140 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus is onderdeel van de afstudeerrichtingen beroepsonderwijs en algemeen-vormend onderwijs.</p> <p>De student is in staat om het belang van financiële educatie vanuit ervaringen van hemzelf en anderen en actuele literatuur te onderzoeken en op basis daarvan een activiteit binnen de financiële educatie te ontwikkelen, te verantwoorden, uit te voeren, erop te reflecteren en aantoonbaar te delen met vakgenoten.</p> <p>Financiële educatie wordt steeds meer een structureel onderdeel van het schoolcurriculum en is bij de meeste scholen een onderdeel van bestaande vakken en leergebieden. Hoe maak je van leerlingen en studenten verantwoordelijke burgers en hoe leer je ze kritisch na te denken en verantwoordelijkheid bij te brengen voor hun eigen financieel keuzegedrag, financieel handelen wanneer het gaat over hun financiële mogelijkheden? Hoe stimuleer je bewustwording rondom financiële keuzes, hoe stimuleer je denkvermogen en doen vermogen en in hoeverre ben je in onderwijs in staat om financieel keuzegedrag te beïnvloeden?</p> <p>Bij Financiële Educatie wordt er gewerkt aan de volgende thema's van de Leeruitkomsten leerlijn 'leren en lesgeven met ICT':</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instrumentele vaardigheden; • Informatievaardigheden; • Pedagogisch-didactisch gebruik van ICT.
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke vakkennisbasis • beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden en kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. • kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs. <p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. • kan de leerlingen met gerichte activiteiten de leerstof laten verwerken, daarbij variatie aanbrenge en bij instructie en verwerking en een gerichte inzet van loopbaanoriëntatie en begeleiding, differentiëren naar niveau en kenmerken van zijn leerlingen. • kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen. • Pedagogische bekwaamheid op niveau-3: de student:

	<ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van agogische en pedagogische theorieën en methodieken, die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die betrekken op zijn pedagogisch handelen. • heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen. • weet hoe hij zicht kan krijgen op de leefwereld van zijn leerlingen en hun sociaal-culturele achtergrond. Hij weet hoe hij daarmee rekening kan houden in zijn onderwijs. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de pedagogiek van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. • kan vertrouwen wekken bij zijn leerlingen en een veilig pedagogisch klimaat scheppen. <p>De brede professionele basis</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan samenwerken met relevante actoren (waaronder ouders) en netwerken binnen en buiten de school om zijn/haar eigen handelen te verbeteren en bij te dragen aan schoolontwikkeling. • leert en werkt samen met collega's in het gebruik van ict, participeert in online sociale netwerken en is innovatief in het gebruik van ict • kan theorie en praktijk met elkaar verbinden met behulp van vakliteratuur. • beschikt over informatievaardigheden; hij is in staat effectief informatie te zoeken en te vinden, de betrouwbaarheid van deze informatie te beoordelen, diverse informatiebronnen te benutten, informatie van diverse bronnen met elkaar te vergelijken en de gevonden informatie te synthetiseren. • kan van vrijwel elke ervaring een leerervaring maken door erop te reflecteren en erover te communiceren met anderen. • kan informatie, ideeën en oplossingen overbrengen waarbij inhoudelijke communicatie verbonden wordt aan correcte spreek- en presentatietechnieken.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid is verplicht voor de verdiepende colleges waarin studenten elkaar peerfeedback geven, de netwerk- en valorisatiebijeenkomsten.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Groepsbijeenkomsten met instructie, inductieve werkvormen, onderzoeksactiviteiten, gastsprekers. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak; Financiële Educatie
Naam Engelstalig	Practical assignment Financial Education
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	woordbeoordeling
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Ondernemerschap
Naam cursus lang Engelstalig	Entrepreneurship
Naam cursus kort Nederlandstalig	Ondernemerschap
Naam cursus kort Engelstalig	Entrepreneurship
Code cursus	ONDERC29
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	5 studiepunten
Studielast in uren	140 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus is onderdeel van de afstudeerrichtingen beroepsonderwijs en algemeen-vormend onderwijs. Het is een voorbereiding op ondernemerschap in zowel het vo als het mbo en ondernemend gedrag staat hierin centraal:</p> <p>De student kan aantonen op een didactische wijze het vak ondernemen/ondernemerschap in het VO/(M)BO vorm te geven en te begeleiden vanuit persoonlijk leiderschap. Uitgangspunt: als je het beste uit je leerlingen/studenten wilt halen, zal je eerst de beste versie van jezelf moeten worden. Persoonlijk leiderschap is de vaardigheid om je roer in eigen handen te nemen met behulp van de waarden en talenten die bij jou passen.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke vakkennisbasis • beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden en kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. • kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs.
Deelnameplicht onderwijs	Bij deze cursus is het verplicht dat aan alle colleges wordt deelgenomen. De vorm waarin wordt gewerkt bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten, docenten en gastsprekers via begeleide dialoog en andersoortige leeractiviteiten samenwerkt.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Interactieve colleges en werkcolleges.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak: ondernemerschap
Naam Engelstalig	Practical assignment Entrepreneurship
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Leertaak (individueel)
Tentamentype	PRES-F
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woordbeoordeling
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 2 (P2N) Gelegenheid 2 in periode 3 (P3N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Beeldvorming bovenbouw Havo/VWO
Naam cursus lang Engelstalig	Upper secondary education
Naam cursuskort Nederlandstalig	Beeldvorming bovenbouw Havo/VWO
Naam cursus kort Engelstalig	Upper secondary education
Code cursus	BEEBOH01
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	5 studiepunten
Studielast in uren	140 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus is onderdeel van de afstudeerrichting algemeen-vormend onderwijs. Er wordt vooral gewerkt aan de bekwaamheid om basale kennis van de schoolvakken economie en bedrijfseconomie in de bovenbouw havo/vwo ten bate van voorlichting en aansluiting hierop vanuit het tweedegraads werkveld te ontwikkelen.</p> <p>Economiedocenten in de onderbouw van het havo en vwo hebben een taak in het informeren en adviseren van leerlingen in de onderbouw over de bovenbouwvakken Economie en Bedrijfseconomie. Zij moeten leerlingen begeleiden in het kiezen van een profiel, profielkeuzevakken en vakken in het vrije deel. Daartoe informeren docenten leerlingen en ouders over de inhoud en aanpak van deze vakken in de onderbouw, en denken ze mee over de consequentie van keuzes voor de studieloopbaan van de leerling. Ook moeten docenten in de onderbouw leerlingen determineren, uitspraken doen over de geschiktheid van leerlingen voor de economische vakken op havo of vwo niveau.</p> <p>Daarnaast moeten onderbouwdocenten zich bewust zijn van de doorlopende leerlijn van onderbouw naar bovenbouw. Dit vak bereidt studenten voor op bovengenoemde verantwoordelijkheden. Studenten zijn na het volgen van dit vak op de hoogte van de inhoud van het curriculum van de economische vakken in de bovenbouw, en kennen de belangrijkste denkwijzen en didactiek van deze vakken. Ze zijn in staat om leerlingen in de onderbouw te informeren over de vakken in de bovenbouw. Concrete onderwerpen die de revue zullen passeren zullen zijn: doorlopende leerlijnen vanuit de onderbouw naar de bovenbouw, klaslokaalexperimenten, concept-context benadering, speltheorie, debatten in het werkveld over de herziening van het vak M&O, recente aanpassingen bij het vak economie, profielwerkstuk, keuzeonderwerpen etc.</p> <p>De insteek is steeds de vraag "wat moet de onderbouwdocent H/V weten en kunnen om de leerlingen in de onderbouw goed voor te bereiden op de bovenbouw en ze te informeren en te begeleiden in hun keuzeproces"? Door in gesprek te gaan met collega's op jouw werkplek, bovenbouwleerlingen en het schoolmanagement vorm je je een beeld van de huidige situatie over deze voorlichting en formuleer je een advies aan de school.</p>
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke vakkennisbasis • beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden en kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. • kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs.
Deelnameplicht onderwijs	De studenten verkennen gezamenlijk de didactiek, denkwijzen en inhouden van de vakken Economie en Management en Organisatie in de bovenbouw van het havo en vwo. Aanwezigheid is derhalve verplicht.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	

Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Groepsbijeenkomsten met instructie, inductieve werkvormen, onderzoeksactiviteiten, gastsprekers. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak Beeldvorming Havo/VWO
Naam Engelstalig	Practical assignment upper secondary education
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O (individueel advies gericht op de eigen werkplek)
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Cijfer, $\geq 5,5$
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Ondernemend beroepsonderwijs
Naam cursus lang Engelstalig	Entrepreneurial vocational education
Naam cursus kort Nederlandstalig	Ondernemend beroepsonderwijs
Naam cursus kort Engelstalig	Entrepreneurial vocational education
Code cursus	ONDEBE02
Onderwijsperiode	(P3N)
Studiepunten	5 studiepunten
Studielast in uren	140 klokuren
Ingangseisen cursus	-
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus is onderdeel van de afstudeerrichting beroepsonderwijs. Het is daarmee een voorbereiding op de praktijkgerichte beroepscontext op zowel vmbo als mbo. In deze cursus wordt verder ingegaan op ondernemend beroepsonderwijs: Hoe wordt binnen het hybride leermodel invulling gegeven aan de beroepscontext bij de verschillende scholen en afdelingen. Daarbij staan de volgende doelen centraal: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verwerft kennis en inzicht in de eindtermen en kwalificatiedossiers van (V)MBO. • Krijgt inzicht in het begeleiden en beoordelen van praktijkexamens op het (V)MBO • Krijgt inzicht in de verplichte vakken en keuzemodules en de daaraan gekoppelde praktijkexamens. • Kan leeractiviteiten rondom ondernemend beroepsonderwijs positioneren in het model van hybride leeromgevingen en op basis van een analyse komen tot een advies voor het versterken van dit geheel
Leeruitkomsten	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke vakkennisbasis • beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden en kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. • kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs. <p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-3: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. In de context van het • kan samenhangende lessen uitwerken met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen. • kan advies vragen aan collega's of andere deskundigen; hij weet wanneer en hoe hij advies kan geven. • kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen. • kan kritisch reflecteren op zijn eigen pedagogisch/didactisch handelen.
Deelnameplicht onderwijs	Bij deze cursus is het verplicht de colleges bij te wonen. Begeleidingsmomenten zijn facultatief.
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Interactieve colleges en werkcolleges. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Leertaak ondernemend beroepsonderwijs
Naam Engelstalig	Practical assignment Entrepreneurial vocational education
Code OSIRIS	TOETS-01

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	Woordbeoordeling
Tentamenmomenten	Gelegenheid 1 in periode 3 (P3N) Gelegenheid 2 in periode 4 (P4N)

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Onderzoek eindfase
Naam cursus lang Engelstalig	Graduation project
Naam cursus kort Nederlandstalig	Onderzoek eindfase
Naam cursus kort Engelstalig	Graduation project
Code cursus	ONDEEI34
Onderwijsperiode	P1N, P2N, P3N, P4N
Studiepunten	15
Studielast in uren	15 studiepunten = 420 uur
Ingangseisen cursus	Er moet groen licht vanuit de opleiding zijn gegeven voor deelname aan deze CURSUS.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>We hanteren binnen de TGLO de volgende definitie van praktijkonderzoek: <i>Praktijkonderzoek in de school is onderzoek dat wordt uitgevoerd door leraren en leraren-in-opleiding, waarbij op een systematische wijze en in dialoog met belanghebbenden antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk.</i></p> <p>Dit betekent het volgende in de eindfase:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een praktijkonderzoek is altijd gericht op het beter leren begrijpen en/of verbeteren van de eigen lespraktijk. Het onderzoek kan uitsluitend gericht zijn op het beter inzicht willen krijgen in de lespraktijk (iets willen weten). In dat geval spreken we van een <u>kennisgericht praktijkonderzoek</u>. Op het moment dat er sprake is van het willen doorvoeren en evalueren van een verandering in de lespraktijk (iets willen weten en verbeteren), spreken we van een <u>ontwerponderzoek</u>. 2. De student start het praktijkonderzoek met een oriëntatie op de eigen lespraktijk (binnen de gekozen afstudeerrichting) en bepaalt op basis van deze oriëntatie welk praktijkvraagstuk hij/zij wil onderzoeken. Bij een praktijkvraagstuk kan het gaan om een handelingsverlegenheid of een leervraag in de eigen lessen en/of op teamniveau. Het thema kan van de student zelf komen, van de school, de opleiding of het kenniscentrum. 3. De student kan een groot onderzoek uitvoeren of maximaal drie, met elkaar verbonden, kleinere onderzoeken. 4. De student maakt gebruik van vakliteratuur en verbindt deze theorie met de praktijk. 5. De student neemt bewust verschillende perspectieven in en betreft hierbij belanghebbenden. 6. De student voert zijn/haar praktijkonderzoek systematisch uit. Hij/zij gaat uit van een analyse van het vraagstuk. Hij/zij maakt gemotiveerde keuzes voor methoden en technieken bij het verzamelen en analyseren van data en laat zien hoe hij/zij tot analyseresultaten en conclusies komt. 7. Het onderzoek levert kennis op voor zowel de student als de opleidingsschool in de vorm van <u>beroepsproducten</u>. Bij een kennisgericht onderzoek kan gedacht worden aan een adviesrapport, een onderbouwd besluit, een evaluatierapport of een visiedocument. Bij een ontwerponderzoek kan het gaan om een lessenreeks, een project, een toets, een toetsmatrix, reflectie-instrument, instructiefilm, didactische werkvorm, coaching tool, rubrics, leerdoelen, evaluatie, analyse van een groepsproces, stappenplan, kijkwijzer, etc. De student draagt hierbij zorg voor passende kennisdeling. 8. De totstandkoming van het beroepsproduct/de beroepsproducten wordt altijd schriftelijk verantwoord. <p>De keuzevrijheid van de student staat centraal bij het onderzoek in de eindfase. De student kan kiezen uit verschillende scenario's waarbinnen hij/zij zijn onderzoek uitvoert. De student voert het praktijkonderzoek uit binnen zijn/haar gekozen afstudeerrichting.</p> <p>Begeleiding en beoordeling Bij de begeleiding en beoordeling is er – indien een student stage loopt op een opleidingsschool – altijd sprake van samenwerking tussen de opleidingsschool en de TGLO.</p> <p>Alle onderzoeken in de eindfase worden beoordeeld aan de hand van één gezamenlijk beoordelingsmodel. Dit model wordt jaarlijks vastgesteld.</p>

Leeruitkomsten	<p>In de CURSUS onderzoek eindfase worden alle leerresultaten op het gebied van onderzoekend vermogen gedekt en getoetst. Dit gebeurt vanuit de integraliteitsgedachte en dat betekent dat de uitvoering en beoordeling plaatsvindt in samenwerking tussen opleiders van het instituut en de werkplek. Tevens is het onderzoekend vermogen ook onderdeel van de CURSUS integraal handelen in de beroepspraktijk niveau 3.</p> <p>Specifieke beoogde leerresultaten onderzoek niveau 3: De startbekwame leraar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft aantoonbare kennis over en inzicht in de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. • kan op een systematische wijze en in dialoog met belanghebbenden een praktijkonderzoek uitvoeren waarbij antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk. • kan theorie en praktijk met elkaar verbinden met behulp van vakliteratuur. • kan bewust verschillende perspectieven innemen en hierbij belanghebbenden betrekken. • kan een systematische werkwijze hanteren waarbij hij/zij uitgaat van een analyse van het vraagstuk, gemotiveerde keuzes voor methoden en technieken maakt bij het verzamelen en analyseren van data en laat zien hoe hij/zij tot analyseresultaten en conclusies komt. • kan met het onderzoek praktijknabije kennis opleveren voor zowel hem- of haarzelf als de opleidingsschool in de vorm van beroepsproducten en zorgdragen voor passende kennisdeling. • beschikt over informatievaardigheden; hij is in staat effectief informatie te zoeken en te vinden, de betrouwbaarheid van deze informatie te beoordelen, diverse informatiebronnen te benutten, informatie van diverse bronnen met elkaar te vergelijken en de gevonden informatie te synthetiseren.
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing
Compensatiemogelijkheden	
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	Varieert per opleiding, opleidingsschool
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Onderzoek eindfase
Naam Engelstalig	Research report
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD-O
Tentamentype	
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	P1, P2, P3, P4

Algemene informatie	
Naam cursus Lang Nederlandstalig	Integraal handelen 3 (jaar 4)
Naam cursus lang Engelstalig	Integrated performance in professional practice 3 (year 4)
Naam cursus kort Nederlandstalig	Integraal handelen 3 (jaar 4)
Naam cursus kort Engelstalig	Integrated performance 3 (year 4)
Code cursus	IHJAAA41
Onderwijsperiode	Periode 1 t/m 4
Studiepunten	30 studiepunten
Studielast in uren	840
Ingangseisen cursus	<p>Bij de aanvraag van stageplaatsen door studenten, wordt gebruikgemaakt van het 'Protocol Plaatsing Studenten' zoals opgenomen in bijlage 4 van de OER.</p> <p>Om te kunnen starten aan wpl 3 moet je WPL2 leerjaar 3 hebben afgerond met een voldoende.</p> <p>Er moet groen licht vanuit de opleiding zijn gegeven voor deelname aan deze cursus</p> <p>Er kan pas deelgenomen worden aan de Landelijke Kennistoets als de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de propedeuse heeft behaald en; - tenminste 65% van de studiepunten heeft behaald behorende bij de cursussen van de kennisbasis en deze cursussen geheel heeft doorlopen en; - deze studiepunten in het cijferregistratiesysteem van de studentenadministratie zijn verwerkt.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staat het integraal handelen centraal. De cursus bestaat voor een groot deel uit het werkplekleren 3.</p> <p>Naast het werkplekleren zijn er instituutsdagen met een aanbod vanuit onderwijskunde en vakdidactiek binnen de gekozen afstudeerrichting. Bij de inrichting van de instituutsdagen staat de ontwikkelbehoefte van de student centraal. Een aantal instituutsdagen wordt instituutsbreed aangeboden. De student heeft hier de mogelijkheid te kiezen uit thema's passend bij leerbehoeften en gekozen afstudeerrichting. De student overlegt met zijn of haar begeleiders (onderwijskundige en vakdidacticus van de opleiding, WPB, ipd/schoolopleider, SLB) over de keuzes en legt deze vast.</p> <p>Er is aandacht voor de afstudeerrichtingen middels verdiepingslessen.</p> <p>In deze eindfase staat centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kwalificatie 8 het leren en innoveren met ICT <p>Bij Onderwijskunde wordt een leeractiviteit uitgevoerd rondom het thema Omgaan met verschillen met ICT.</p> <p>Informatie over de landelijke kennistoets is te vinden op de website van 10 voor de leraar.</p> <p>Vorbereiden integrale toets en LKT</p> <p>De student wordt geacht de Landelijke Kennisbasis Toets (LKT) te behalen alvorens hij zijn studie kan afronden. Binnen dit deeltentamen wordt gefaciliteerd in voorbereidingstijd hiervoor, aangezien in de LKT alle kennis in de generieke en vakspecifieke kennisbasis getoetst wordt.</p> <p>In de eindfase werkt de student aan zijn/haar groeidossier voor de 'portfoliobeoordeling integraal handelen niveau 3'. In het groeidossier verzamelt de student diverse bewijsmaterialen en maakt een selectie voor het presentatiedossier. Binnen deze cursus begeleiden we je niet alleen naar de landelijke kennistoets, maar ook naar de portfoliobeoordeling integraal handelen in de beroepspraktijk 3.</p>
Leeruitkomsten	Pedagogisch bekwaam

	<ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van agogische en pedagogische theorieën en methodieken, die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die betrekken op zijn pedagogisch handelen. • heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen. • weet hoe hij zicht kan krijgen op de leefwereld van zijn leerlingen en hun sociaal-culturele achtergrond. Hij weet hoe hij daarmee rekening kan houden in zijn onderwijs. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de pedagogiek van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. • is in staat tot kritische reflectie op zichzelf in de pedagogische relatie. • kan zijn visie op zijn pedagogische rol verwoorden in relatie tot zijn rol als leraar • kan zijn onderwijs en zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen uitleggen en verantwoorden <p>Vakinhoudelijk bekwaam</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt, namelijk één of meer van de verschillende leerwegen van het vmbo, het praktijkonderwijs, de onderbouw havo/vwo of de verschillende typen en niveaus van de educatie en het beroepsonderwijs. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. Hij weet hoe zijn onderwijs voortbouwt op het voorgaande onderwijs en voorbereidt op vervolgonderwijs (zoals middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs, andere vervolgopleidingen) of de beroepspraktijk <p>Vakdidactisch bekwaam</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. In de context van het beroepsgerichte onderwijs houdt dit in dat hij zich verdiept heeft in didactiek ten behoeve van beroepsgericht onderwijs, de vormgeving en begeleiding van het leren op de werkplek en op de samenwerking met het beroepenveld en met praktijkbegeleiders bij het begeleiden van dit leren. • kan de inhoud en de didactische aanpak van zijn onderwijs uitleggen en verantwoorden. • kan kritisch reflecteren op zijn eigen pedagogisch-didactisch handelen. <p>Brede Professionele basis</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan samenwerken met relevante actoren (waaronder ouders) en netwerken binnen en buiten de school om zijn/haar eigen handelen te verbeteren en bij te dragen aan schoolontwikkeling. • kan theorie en praktijk met elkaar verbinden met behulp van vakliteratuur. • kan van vrijwel elke ervaring een leerervaring maken door erop te reflecteren en erover te communiceren met anderen. • kan zich zowel mondeling als schriftelijk helder, correct en zorgvuldig uitdrukken en hanteert hierbij vaktaal in zijn betoog
Deelnameplicht onderwijs	Voor het Werkplekleren en ondersteunende en begeleidende onderdelen geldt verplichte deelname in verband met de bijzondere aard van het onderwijs.
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.
Compensatiemogelijkheden	n.v.t.
Keuzemogelijkheden (in Osiris: Werkvormen)	
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig	Werkplekleren 3 (jaar 4)
Naam Engelstalig	Workplace Learning 3 (year 4)
Code OSIRIS	TOETS-02
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Gesprek fysiek
Tentamentype	n.v.t.

Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	6,0
Tentamenmomenten	P1 t/m P4
Naam Nederlandstalig	Portfolio integraal handelen 3
Naam Engelstalig	Portfolio: Integrated Performance 1
Code OSIRIS	TOETS-01
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Beroepsproduct online/digitaal
Tentamentype	PROD-O
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	6,0
Tentamenmomenten	P 1 t/m 4
Naam Nederlandstalig	Landelijke Kennistoets Economie (LKT)
Naam Engelstalig	National Knowledge Test Economy
Code OSIRIS	TOETS-03
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistentamen online/digitaal
Tentamentype	LKT
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	6,0
Tentamenmomenten	Deze zijn landelijk bepaald en te vinden op de website van 10 voor de leraar.

9.3 Minoren van de opleiding

In dit studiejaar biedt de opleiding de volgende minoren aan:

Begeleiden in de school
de betekenisvolle leraar
Docent worden in het VO of MBO
Drama en theater in het onderwijs
Education in International Perspective
Formatief handelen
Onderwijs in internationaal perspectief
Projectonderwijs: aan de slag voor bedrijven
Rekenexpert
Vakverdieping geschiedenis
Veldwerk en landschap
De Leraar in het MBO, een veelzijdig professional (deeltijd)
Omgaan met Diversiteit in het VO (deeltijd)
Opleider in de Praktijk (deeltijd)

De uitgebreide onderwijsbeschrijvingen van deze minoren, is in een separate bijlage 'Minorenoverzicht' toegevoegd.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

9.4 Afstudeerrichtingen

Zie bijlage Hoofdstuk 9, de onderwijsbeschrijvingen. De opleidingen hebben twee afstudeerrichtingen: algemeen vormend onderwijs en beroepsgericht onderwijs. Voorafgaand aan de afzonderlijke cursusbeschrijvingen, is aan het begin van hoofdstuk 9 per opleiding een curriculumoverzicht opgenomen. In de curriculumoverzichten is aangegeven welke cursussen tot welke afstudeerrichtingen behoren. In de onderwijsbeschrijvingen wordt het benoemd als deze specifiek gericht zijn op een bepaalde afstudeerrichting.

9.5 Honours- en talentenprogramma's en premasters

9.5.1 Honoursprogramma's
Niet van toepassing.

9.5.2 Talentenprogramma's
Niet van toepassing.

9.5.3 Premasters
Niet van toepassing.

9.6 Deeltijdse en/of duale inrichtingsvorm

9.6.1 Deeltijdse inrichtingsvorm

De opleidingen Duits, economie, Engels, Frans, gezondheid en welzijn, natuurkunde, scheikunde en wiskunde zijn ook in een deeltijdvariant georganiseerd. Het onderwijs van deze opleidingen is beschreven in een apart opleidingsstatuut voor de deeltijdopleidingen. Dit is te vinden op HAN Insite, Academie Educatie, Rechten en plichten.

9.6.2 Duale inrichtingsvorm

Niet van toepassing.

9.7 Trajecten met bijzondere eigenschap

9.7.1 Versneld traject

Niet van toepassing.

9.7.2 Verkort traject

De opleidingen aardrijkskunde, biologie, Duits, economie, Engels, Frans, geschiedenis, natuurkunde, Nederlands, pedagogiek, scheikunde en wiskunde worden aangeboden in de voltijd variant Kopopleiding. De opleidingen Nederlands en wiskunde worden bovendien aangeboden met een verkort deeltijd traject. De onderwijsbeschrijvingen zijn te vinden op Onderwijs Online, <https://onderwijsonline.han.nl/>, op de eigen opleidingspagina en op de webpagina van HAN Insite / Academie Educatie / opleidingen en vervolgens onder de desbetreffende opleidingspagina.

9.7.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

Niet van toepassing.

9.7.4 Traject voor topsporters

Niet van toepassing.

9.7.5 D-stroom

Niet van toepassing.

9.7.6 Gecombineerd traject

Niet van toepassing.

9.7.7 Overig traject met bijzondere eigenschap: de BaMa-route voor VWO'ers

De studielast van het traject BaMa-route voor VWO'ers economie bedraagt voor de bacheloropleiding 240 studiepunten en voor de masteropleiding 90 studiepunten. De combinatie van bachelor- en masteropleiding binnen het vakgebied economie duurt nominaal 5 jaar. Het traject is bijzonder omdat de bacheloropleiding economie geprogrammeerd wordt in 3 jaren en de daaropvolgende masteropleiding algemene economie in 2 jaren. Op basis van het VWO-diploma start de betreffende student met (deel)vrijstellingen voor bacheloronderwijs. Tijdens de bachelorfase volgt de student onderdelen uit de hoofdfase bachelor én onderdelen uit de masterfase. De minor van 30 studiepunten wordt besteed aan het masteronderwijs. Bovendien maakt de betreffende student gebruik van zowel onderdelen zoals die in de voltijdbacheloropleiding als die in de deeltijdbacheloropleiding zijn opgenomen. De betreffende onderdelen zijn qua eindniveau inwisselbaar. Je kunt deelnemen aan dit traject, als je voldoet aan de vooropleidingseisen instroom met vwo-diploma. Voor wiskunde is het daarnaast noodzakelijk dat je wiskunde B in het pakket hebt. Voor een gedetailleerd overzicht van het bachelorcurriculum voor dit bijzondere traject zie de curriculumoverzichten in de OS OER Hoofdstuk 9 van de opleidingen wiskunde en economie. Voor de bijbehorende beschrijvingen van de onderwijsheden van het voltijdonderwijs: zie hoofdstuk 9 van OS/OER-voltijd. Voor de bijbehorende beschrijvingen van het onderwijsarsenaal van het deeltijdonderwijs: zie hoofdstuk 9 OS/OER-deeltijd. Voor de bijbehorende beschrijvingen van de cursussen/het onderwijsarsenaal van het Masteronderwijs: zie hoofdstuk 9 OS/OER-Master Economie.

Programma-overzicht studiejaar 1 van de BaMa-route voor VWO'ers

Je volgt een mix aan vakken op de bachelor-opleiding economie voltijd (m.n. vakinhoudelijke cursussen en vakdidactiek-cursussen), op de bachelor-opleiding economie deeltijd (m.n. de onderwijskundige cursussen en het werkplekleren) en op woensdagen op de masteropleiding (vakinhoudelijke cursussen die mee kunnen tellen in je minor-ruimte). Namen en codes in dit schema verwijzen naar de cursusbeschrijvingen in de voltijdstudiegids, de EVL-beschrijvingen in de deeltijdstudiegids en de onderwijsbeschrijvingen in de studiegids van de Masteropleiding tot 1^e graads docent economie. Wijzigingen voorbehouden.

JAAR 1	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-economie	Inleiding BE/BA (5 studiepunten)	Economie en Ondernemen (5 studiepunten)	BE/BA in het mbo (5 studiepunten)	
Algemene economie	Inleiding AE (5 studiepunten)			IEB (5 studiepunten)
				Overheids- en conjunctuurbeleid (5 studiepunten)
Vak-didactiek	Inleiding vakdidactiek (5 studiepunten)	Taal en Rekendidactiek (5 studiepunten)		
Master AE (op woensdag)	MLAE1010S Micro-economie en wiskunde (5 studiepunten)	MLAE1020S Monetaire economie (5 studiepunten)	MLAE1030S Overheidsfinanciën (5 studiepunten)	MLAE1040S Macro-economie (5 studiepunten)
Onderwijs-kunde	Oriëntatie op het beroep (5 studiepunten)			
			Oriëntatie op lerenden (5 studiepunten)	
			Onderwijsactiviteit ontwerpen, uitvoeren, evalueren (5 studiepunten)	
			Oriëntatie op positief leerklimaat (5 studiepunten)	
Werkplek-leren		Werkplekleren-1		
Begeleiding	coaching/slb			

Programma-overzicht studiejaar 2 van de BaMa-route voor VWO'ers en de invulling van de minor

Je volgt een mix aan vakken op de bachelor-opleiding economie voltijd (m.n. vakinhoudelijke cursussen en vakdidactiek-cursussen), op de bachelor-opleiding economie deeltijd (m.n. de onderwijskundige cursussen en het werkplekleren) en op woensdagen op de masteropleiding (vakinhoudelijke cursussen die mee kunnen tellen in je minor-ruimte). Namen en codes in dit schema verwijzen naar de cursusbeschrijvingen in de voltijdstudiegids, de EVL-beschrijvingen in de deeltijdstudiegids en de onderwijsbeschrijvingen in de studiegids van de Masteropleiding tot 1^e graads docent economie. Wijzigingen voorbehouden.

	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-Economie <i>(in voltijd)</i>	Bedrijfsadministratie 3 (2,5 studiepunten)	Logistiek/AO (2,5 studiepunten)	Corporate Finance (2,5 studiepunten)	Marktonderzoek en Statistiek (2,5 studiepunten)
	Financial Accounting (2,5 studiepunten)	Management accounting (2,5 studiepunten)	Vrije ruimte (2,5 studiepunten)	Organisatie Management (2,5 studiepunten)
Bedrijfs-Economie <i>(in deeltijd: donderdag 1830-2130)</i>	-	-	-	Jaarverslag (2,5 studiepunten)
Algemene economie <i>(in voltijd)</i>	Economie in het VMBO (2,5 studiepunten)	~~Micro-2~~ (2,5 studiepunten) VRIJSTELLING o.b.v. VWO-diploma	Macro-2 (2,5 studiepunten)	-
	-	Overheid (2,5 studiepunten)	Economische bril (2,5 studiepunten)	-
	~~Monetaire Economie~~ (5 studiepunten) VRIJSTELLING na behalen Monetaire Economie bij de Master Algemene Economie		-	-
Master AE <i>(op woensdag)</i>	Internationale Economie: theorie en beleid (5 studiepunten)	Internationale Monetaire Betrekkingen (5 studiepunten)	Geschiedenis van het economisch denken (5 studiepunten)	-
Vak-didactiek <i>(in voltijd)</i>	Vakd.coachen (2,5 studiepunten)	ICT actueel (2,5 studiepunten)	AD/SL (2,5 studiepunten)	Leermiddelenanalyse (2,5 studiepunten)
	Inductief leren (2,5 studiepunten)	-	-	-
Vak-didactiek <i>(in deeltijd: maandag 1830-2000)</i>	Vakdidactiek Beroepsonderwijs (7,5 studiepunten)		-	-
Onderwijs-Kunde en werkplekleren <i>(in deeltijd: donderdag 1530-1745)</i>	Krachtig Leren-2 en begeleiding integraal handelen-2		Pedagogische Tact-2 en begeleiding integraal handelen-2	
	WPL2 en IH-2			
Bgl	Begeleiding/coaching/SLB			

Minor

Omdat je in je studieprogramma van jaar 1 en 2 al vakken bij de Master Algemene Economie volgt, kun je via je coach / SLB'er een vrije minor aanvragen en die voorleggen aan de examencommissie van de bacheloropleiding, waarbij je de 30 studiepunten invult via de behaalde vakken van deze Masteropleiding, zoals (wijzigingen voorbehouden):

- Micro-economie en wiskunde (5 studiepunten)
- Overheidsfinanciën (5 studiepunten)
- Macro-economie (5 studiepunten)
- Internationale Economie: theorie en beleid (5 studiepunten)
- Internationale Monetaire Betrekkingen (5 studiepunten)
- Geschiedenis van het economisch denken (5 studiepunten)

Programma-overzicht studiejaar 3 van de BaMa-route voor VWO'ers

Dit studiejaar is identiek aan de Eindfase van de reguliere bachelorstudenten van de voltijdopleiding economie. Je kiest dus ook een afstudeerrichting, zoals aldaar beschreven. Wijzigingen voorbehouden. Samengevat ziet dit programma er als volgt uit:

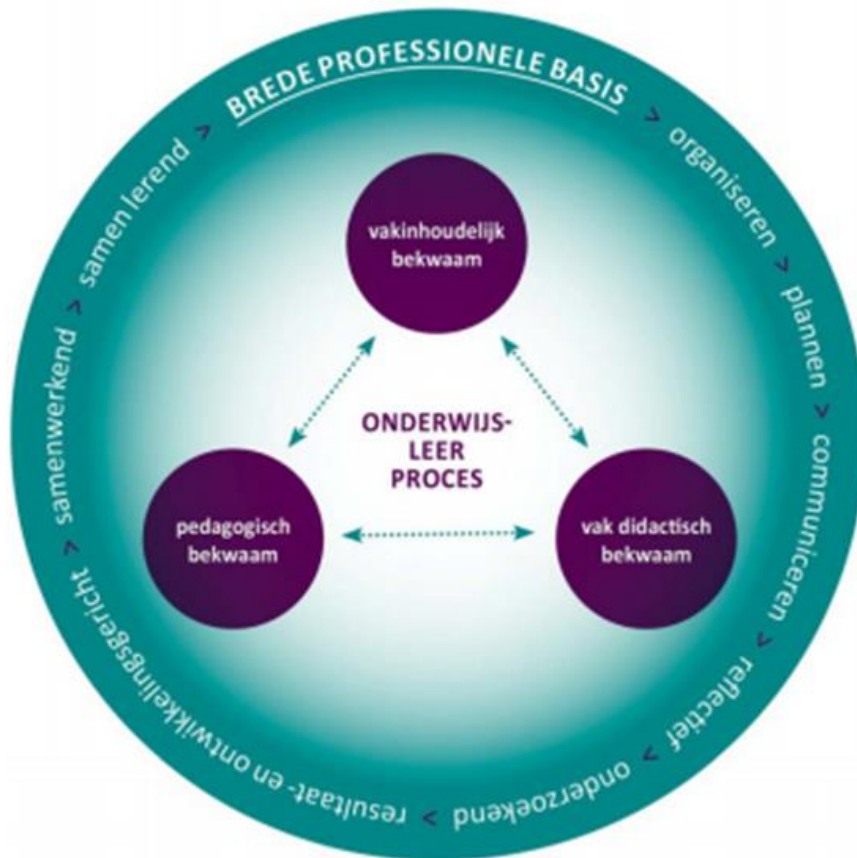
	Semester 1		Semester 2	
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Bedrijfs-Economie <i>(in voltijd)</i>		Ondernemerschap (5 studiepunten)		
Algemene economie <i>(in voltijd)</i>	Financiële Educatie (5 studiepunten)		Beeldvorming Bovenbouw Havo/VWO (5 studiepunten) <i>OF</i>	
Vak-didactiek <i>(in voltijd)</i>			Ondernemend beroepsonderwijs (5 studiepunten)	
Onderzoek <i>(in voltijd)</i>	Afstudeeronderzoek volgens één van de aangeboden scenario's (op vrijdag), in de context van beroepsonderwijs of het algemeen vormend onderwijs (afhankelijk van de gekozen afstudeerrichting) (15 studiepunten)			
Onderwijs-Kunde <i>(in voltijd)</i>	Terugkomdagen (op vrijdag) met o.a. themabijeenkomsten, intervisie, voorbereiden integraal handelen, Begeleiding/coaching/SLB			
Werkplek-leren <i>(in voltijd)</i>	Werkplekleren-3: meerdere dagen in de week (<i>behalve</i> op vrijdag, in de context van beroepsonderwijs of het algemeen vormend onderwijs, afhankelijk van de gekozen afstudeerrichting. (tezamen 30 studiepunten)			

9.8 Overige informatie over de 2e graads Lerarenopleiding Economie

9.8.1 De begeleidingslijn

"Consciously, we teach what we know; unconsciously, we teach who we are" (Hamachek, 1999, p. 209).

De leraar is een professional met een complex beroep. Leraren staan niet enkel voor de klas, maar werken in de bredere context van een schoolorganisatie. Ze moeten dus ook kunnen samenwerken in een team en in staat zijn op een professionele manier te communiceren met elkaar en externe partijen. Daarnaast hebben leraren een ontwikkelingsgerichte houding nodig om bij te kunnen dragen aan de verbetering van het onderwijs.

9.8.2 Waarom is er aandacht voor jouw professionele ontwikkeling?

Bekwaam zijn als docent is meer dan kennis en kunde. In de interactie tussen de leraar en de leerling spelen de persoonlijkheid en de beroepshouding van de leraar een belangrijke rol. Je blijft jezelf een leven lang ontwikkelen in je werk. Het is daarom essentieel dat je als leraar beschikt over zelfkennis en in staat bent te reflecteren. Je maakt afwegingen en keuzes, zowel in de dagelijkse uitvoering als in de bijstelling en verbetering van je onderwijs. Werken in het onderwijs is ook teamwerk: je werkt samen met collega's, ouders en anderen. Je spreekt aan en bent aanspreekbaar en kan je professionele handelen uitleggen en verantwoorden.

Volgens Korthagen & Nuijten (2018) kan je het proces van persoonsvorming beter begeleiden wanneer je dit zelf heel bewust hebt leren kennen en bij jezelf de betekenis ervan hebt ervaren. Dit vergt *betekenisvolle ervaringen* die jou als student prikkelen om over jezelf en je professionele rol na te denken in relatie tot wat je tegen gaat komen als teamlid, als coach, tijdens het mentorschap. Ook vergt dit *tijd voor reflectie*. Wanneer je klakkeloos protocollen uitvoert of je kritiekloos voegt in praktijken of handelingsvoorschriften dan is dat handelen in het duister. De professionele leraar reflecteert voortdurend op zijn handelen, legt verantwoording af en maakt expliciet.

9.8.3 Wat vraagt het werken aan je professionele ontwikkeling van jou en je medestudenten?

Werken aan je professionele ontwikkeling doen we natuurlijk in het gehele curriculum: in vakinhoudelijke, vakdidactische en onderwijskundige cursussen, tijdens het werkplekleren, maar ook in coachingstrajecten waarin het werken aan jouw brede professionele basis centraal staat. *Werken aan je professionele ontwikkeling vergt aanwezigheid, actieve inzet, samen werken en leren en dat je je begeleidbaar opstelt.*

We werken ontwikkelingsgericht en stimuleren eigenaarschap. Je ben eigenaar van je eigen leerproces en werkt aan duidelijk geformuleerde persoonlijke ontwikkeldoelen. Daarbij maken we gebruik van tussentijdse formatieve feedback omdat we het belangrijk vinden dat je ervaart hoe die jou en leerlingen vooruit kan helpen. Je zult dus leren om *feedback te geven en te ontvangen* en ontwikkelt *zelfkennis ten aanzien van je eigen leren*. In deze professionaliseringslijn verken je tenslotte wat het betekent om verantwoordelijk te zijn voor kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming (Biesta, 2015).

9.8.4 Wat zijn de doelen en wat gaan we doen in de coachingsbijeenkomsten in de Propedeusefase?

De vraag die centraal staat in de Propedeusefase is *'Kan en wil ik leraar economie worden'*? Tijdens periodieke coachingsbijeenkomsten gaan we actief aan de slag gaan met het leren nemen van eigenaarschap over je eigen leerproces. Er is in dit eerste jaar van je studie bijvoorbeeld ruim aandacht voor de bewustwording van je eigen

leerstrategie en voor die van je medestudenten. Je wordt je vanuit de begeleiding die je krijgt bewust van je persoonlijke leerdoelen rondom effectief leren, je beroepsvorming en je persoonsvorming. Je neemt in deze bijeenkomsten de verantwoordelijkheid om doelgericht te werken aan je eigen leerdoelen. De precieze leeractiviteiten die we inzetten om te werken aan je doelstellingen ontwikkelen we in overleg en samen met jou en je medestudenten. Zo wordt iedere student betrokken bij het voorbereiden en verzorgen van thema's aan elkaar om met elkaar en van elkaar te leren.

Je leert wat nodig is om effectief te studeren in het HBO en ontwikkelt zelfkennis ten aanzien van je persoonlijke leerstrategie.

- o Je leert wat nodig is om effectief te studeren in het HBO en ontwikkelt zelfkennis ten aanzien van je persoonlijke leerstrategie.
- o We vinden het van belang dat je je bewust wordt van je intrinsieke en extrinsieke motivatie om deze studie te volgen en dat je betrokken voelt bij de studie.
- o We gaan voor het opbouwen van een prettige en duurzame relatie met de docenten en je medestudenten. Je ziet anderen en voelt je gezien en gehoord. Er is dus ruimte voor kennismaking, goede gesprekken, intervisie. Op een veilige manier leer je elkaar kennen, grenzen kenbaar te maken en feedback te geven.
- o Een goed beeld van het beroep krijgen en een onderbouwd antwoord formuleren op de vraag "kan en wil ik leraar worden?".
- o Wat je leert steeds weer verbinden met het beroep waartoe je leert: waarom is dit belangrijk voor mij als docent economie? Wat kan ik hiermee? Hoe zie ik dit in de praktijk voor me? Wat doet mijn stagebegeleider met deze kennis in de praktijk?
- o Je ontwikkeling als docent economie zichtbaar maken.
- o Vieren dat je jouw propedeuse hebt gehaald, ook als je er iets langer over gedaan hebt.

9.8.5 Wat zijn de doelen en wat gaan we doen in de coachingsbijeenkomsten in de Hoofdfase?

De vraag die centraal staat tijdens de hoofdfase is 'wat voor een leraar wil ik zijn?'. Om antwoord te krijgen op deze vraag werk je aan je brede professionele basis door aan de slag te gaan in de beroepspraktijk en door samen te werken met je medestudenten. Regelmatig doe je (praktijkgerichte) betekenisvolle ervaringen op, bijvoorbeeld via je stages. Ook in deze fase zullen er coachingsbijeenkomsten georganiseerd worden. Met een kleine groep studenten en een coach ga je in gesprek over jouw ervaring en ontwikkeling.

- o Je wordt je bewust van je zelfbeeld, motieven en kwaliteiten en gaat aan de slag met zelfregie.
- o Je leert met zelfkennis ten aanzien van je kwaliteiten en motieven na te denken over de identiteitsvraag 'wat voor een leraar wil ik zijn?'. Je zelfbeeld en beroepsbeeld worden verder aangevuld en aangescherpt.
- o Je maakt heel bewust plannen voor je eigen toekomst. Dit vertaalt zich qua studieloopbaan in keuzes die je maakt voor het invullen van de vrije ruimte, je minorkeuze en de keuze van een afstudeerrichting.
- o Je staat open voor perspectieven van anderen en experimenteert met (ict-)innovaties in leersituaties.
- o Je kunt reflecteren op jouw eigen handelen en kunt op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen.

9.8.6 Wat zijn de doelen van de profzo-bijeenkomsten in de Eindfase (jaar 4)

De Eindfase van onze voltijdopleiding staat in het teken van het worden van een startbekwame leraar. Hiervoor worden bijeenkomsten voor professionalisering en zelfontwikkeling georganiseerd. De zogenaamde profzo-bijeenkomsten. De inhoud van deze bijeenkomsten worden samen met studenten vormgegeven. De student is zelf in staat om zijn leervraag te formuleren en om mee te denken over de gewenste onderwijsvorm. De vaardigheden die zijn opgedaan in de propedeusefase en hoofdfase worden hierbij ingezet. Omdat deze bijeenkomsten samen met de studenten wordt vormgegeven, is elk jaar anders. Afgelopen jaren is er aan de onder andere aan deze thema's gewerkt.

- o Omgaan met lastig gedrag in de klas
- o Het voeren van oudergesprekken
- o Mentoraat
- o Omgaan met werkdruk
- o Arbeidsvoorwaarden
- o Beeldcoaching
- o Oplossingsgericht gespreksvoering
- o Ondernemende criminaliteit

9.8.7 Het studieprogramma van de lerarenopleiding economie

Zie de toelichting aan het begin van hoofdstuk 9.

9.8.8 Leerlijn leren en lesgeven met ICT

ICT is niet meer weg te denken uit de samenleving en dus besteden we ook in de lerarenopleiding economie aandacht aan allerlei facetten van leren en lesgeven met ICT. Deze leerlijn bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Instrumentele vaardigheden
2. Informatievaardigheden
3. Mediavaardigheden

4. Opleiden tot ICT-geletterde leerlingen
5. Pedagogisch-didactisch gebruik van ICT
6. Ontwerpen van ICT-rijke leerarrangementen
7. Evalueren van ICT-rijke leerprocessen
8. Competenties om te leren en innoveren met ICT

Bij de beschrijvingen in de studiegids is per CURSUS beschreven op welke wijze aan deze ICT kennis en vaardigheden gewerkt wordt. In de toelichting hieronder schetsen we een meer integraal beeld per opleidingsfase.

In de *propedeutische fase* komen studenten in een variëteit aan cursussen in aanraking met deelthema's van ICT, zoals instrumentele-, informatie- en pedagogische vaardigheden. Lerarenopleiders gebruiken in de contactbijeenkomsten bijvoorbeeld presentatiesoftware zoals LessonUp en PowerPoint om ICT-rijk voorkennis te activeren, tussentijds formatief kennis te toetsen en een check op het behalen van leerdoelen te doen via bijvoorbeeld MS Forms om leeropbrengsten met elkaar te delen. Ook vragen we om tips en tops via de digitale omgeving (kwaliteitszorg voor ons onderwijs). Daarnaast bevat het onderwijsarsenaal in onze elektronische leeromgeving instructievideo's die verlengde instructie en tijd- en plaatsonafhankelijk leren mogelijk maken. Dergelijke activiteiten noemen we 'passieve kennismaking met ICT'. Daarmee bedoelen we dat je ze 'ondergaat' als student en er daarmee impliciet zaken van meekrijgt voor je latere beroep als leraar. Uiteraard wordt er ook *actief* aandacht besteed aan je ICT-bekwaamheden, bijvoorbeeld via het ontwerpen van activerende lessen met behulp van vakinhoudelijke websites (Dollar Street en Gapminder), het ontwikkelen van minilessen en het, via de laptop, presenteren voor de klas, het kennismaken met online bronnen / digitale kranten, mediawijsheid (kritisch zijn t.a.v. online bronnen), verrijking lesstof d.m.v. ICT (video's, websites, afbeeldingen), samenwerking en discussies via online platform met studenten in het buitenland (FlipGrid), leren werken met digiborden, social media, tussentijdse formatieve toetsing (Socrative), gebruik van mindmaps en kennismaken met ICT-tools via een bezoek aan het iXperium. Docenten bespreken hun ICT-didactische keuzes na met studenten. Kortom: op zowel 'passieve' als 'actieve' wijze werk je aan je instrumentele, informatie- en pedagogische vaardigheden in de Propedeusefase van de lerarenopleiding economie.

Ook in de *Hoofd fase* is er aandacht voor leren en lesgeven met ICT, bijvoorbeeld via het maken van een digitaal sociogram. Ook wat betreft het pedagogisch-didactisch ontwerpen en innoveren worden er stappen gezet. In de eerste plaats doordat bij onderwijskunde en vakdidactiek het T-PACK-model, het SAMR-model en de multimediale theorie van Mayer als theorie achter inzet van ICT worden geduid. Tevens is er een specifieke vakdidactische CURSUS "ICT actueel" waarin nader wordt ingegaan op het praktische en didactische gebruik van ICT in de economie, zoals het leren werken met videosoftware om bijvoorbeeld kennisclips/instructievideo's te maken. Daarnaast is er in de Hoofd fase aandacht voor actuele thema's als gamification, mediawijsheid van leerlingen en de pedagogische ICT-uitdagingen die je als economiedocent tegenkomt bij het lesgeven. Je kunt daarbij denken aan socialmediagebruik en cyberpesten. Er wordt ook uitgezoomd tot een schoolbreed niveau, waarbij je inzicht en tools meekrijgt om brede ICT-innovaties in te kunnen zetten. Omdat veel lessen op stages (deels) online plaatsvinden, leer je extra over klassenmanagement en online lesgeven, o.a. aan de hand van de 6 rollen van de leraar.

Ook in de *Eind fase* ga je aan de slag met ICT, zoals tijdens het werkplekleren waar je ICT zult inzetten bij het lesgeven. Bij onderwijskunde komt ICT voorbij bij bijvoorbeeld het thema differentiatie: hoe kan juist ICT ondersteunend zijn bij dit vraagstuk? Tijdens het afstudeeronderzoek worden jouw eigen informatievaardigheden geoefend en veel studenten kiezen ervoor hun data met behulp van digitale tools te verzamelen en analyseren. Het onder woorden brengen van de eigen visie wat betreft ICT-gebruik krijgt een plek in je groei- en presentatiedossier.

9.8.9 Internationalisering studiereizen en excursies

Internationaliseringsvisie

Internationalisering van het onderwijs binnen de lerarenopleiding Economie levert een bijdrage aan het worden van een betere en breder gekwalificeerde professional die met een open blik de wereld inkijkt. Het helpt de toekomstige docent economie ook om goed te functioneren in de multiculturele beroepspraktijk én om beter om te kunnen gaan met diversiteit. Het doel van internationalisering is het opleiden van internationaal georiënteerde studenten die in staat zijn om toekomstige generaties voor te bereiden op een internationale leefomgeving. Samenwerken op internationaal niveau is verrijkend, inspirerend en zorgt ervoor dat je als leraar weet wat er speelt buiten de Nederlandse beroepscontext.

Hoe is dit verwerkt in het curriculum?

Internationalisering is binnen de lerarenopleiding Economie op uiteenlopende wijze geïntegreerd in het curriculum.

- Jaar 1: cursus IEB (5 studiepunten) incl. studiereis Brussel en uitwisseling met Artevelde Hogeschool in Gent.
- Jaar 3: Keuze voor internationalisering binnen de vrije ruimte en/of de invulling van de minor

Om een beeld te kunnen geven van wat er gebeurt, worden activiteiten beschreven aan de hand van drie instrumenten voor internationalisering die de Hogeschool hanteert. Dit zijn:

1. Internationalisering in het curriculum (waaronder Internationalisation@home)

Hierbij gaat het om activiteiten die vooral gericht zijn op de studenten van onze opleiding. Bij deze activiteiten wordt ernaar gestreefd een internationale leeromgeving te creëren. Dit gebeurt door bijvoorbeeld een bezoek aan Europese overheidsinstellingen (Brussel). Internationalisering kan en mag echter niet voorbehouden zijn aan alleen diegenen die (een deel van) hun studie in het buitenland doen. Wil men eenieder internationale vaardigheden en attitude meegeven dan moet ook aandacht zijn voor internationalisation@home. Internationalisation@home vindt bijvoorbeeld plaats bij de lerarenopleiding Economie door het tijd- en plaatsafhankelijk uitwisselen van ervaringen met studenten van andere lerarenopleidingen in het buitenland, met behulp van videoplatformen zoals *FlipGrid*.

2. Mobiliteit

Mobiliteit is het verkeer van studenten en docenten naar en van partners buiten Nederland en is op te delen in uitgaande en inkomende mobiliteit. Hierbij horen ook activiteiten die ondernomen worden om internationale mobiliteit te bevorderen zoals studeren aan een buitenlandse universiteit of gastcolleges volgen van of bij buitenlandse docenten. Je leert kritisch te reflecteren op je eigen identiteit als je dit vanuit een nieuwe interculturele context doet. Pas wanneer je in het buitenland bent of binnen Nederland met andere culturen omgaat, merk je hoe Nederlands je bent. Als je je eigen wortels kent, kun je vanuit je eigen kader naar je eigen en andere culturen kijken, via speciale studiereizen voor docenten en studenten naar Turkije en Marokko. Het International Office Educatie, dat de contacten in het buitenland voor de Academie Educatie verzorgt, bemiddelt samen met het Bureau Internationalisering stage- en studieplaatsen voor studenten die een deel van hun studie, bijvoorbeeld hun minor, in het buitenland willen doorbrengen. Het International Office richt zich daarbij op HAN-projecten zoals bijvoorbeeld in Zuid Afrika (Theewaterskloof), India (Bangalore, Baramati), Nicaragua (Managua, i.s.m. het Maas-Waal College Nijmegen), Suriname (diverse plaatsen), Aruba (Oranjestad), Curaçao (Willemstad), Indonesië (Yogyakarta) en Nepal (Pokhara i.s.m. Stichting Maya), maar ondersteunt en begeleidt ook studenten die met andere organisaties op pad willen gaan en/of bij eigen initiatieven. Daarnaast zoekt het Bureau Internationalisering ILS actief nieuwe partners over de hele wereld. Contact, begeleiding en beoordeling loopt altijd via de eigen opleiding en het Bureau Internationalisering.

3. Internationale projecten

Bij internationale projecten gaat het om projecten die georganiseerd worden door buitenlandse partners en waaraan de lerarenopleiding Economie deelneemt. Dit zijn over het algemeen Europese projecten. Deze projecten betreffen dus niet het projectonderwijs dat deel uitmaakt van het curriculum. Docenten en studenten kunnen bijvoorbeeld ook participeren in internationale projecten vanuit het Europees Platform / Nuffic.

Bij de cursus-beschrijvingen in deze studiegids is opgenomen welke internationaliseringsactiviteit welke kosten met zich meebrengen. De opleiding gaat ervan uit dat iedere student participeert. Wanneer er in uitzonderlijke gevallen sprake is van bijzondere omstandigheden die dit verhinderen, kan met de docent van het vak een individuele afspraak worden gemaakt voor het bespreken van een alternatief voor deze studiereis, zodat de doelen die centraal staan kunnen worden behaald.

Indien wordt deelgenomen aan internationaliseringsactiviteiten wordt aan alle studenten dringend verzocht een eigen reis- en/of annuleringsverzekering af te sluiten. De student betaalt zelf zijn reis- en verblijfkosten ten bate van de studiereizen, excursies of veldstudies. Omdat centraal reserveren en boeken voordeliger is en daarbij een directe afstemming kan plaatsvinden tussen verblijf en begeleiding, worden door de opleiding de boekingen van de reis en verblijf centraal geregeld. Deze kosten worden jaarlijks geschat en uitgewerkt tot 'voorschot'.

De afhandeling van de betalingen van dit voorschot wordt geregeld door de financiële administratie van de Hogeschool: studenten kunnen dit voorschot via de HAN webshop voldoen. De studiereis-/excursiebegeleiders maken na afloop een afrekening op waaruit gespecificeerd blijkt hoe en in welke mate het betaalde voorschot is gebruikt. Aan de hand daarvan vindt aan het eind van de opleiding van de student door de financiële administratie een eindafrekening plaats. Vóór het afstuderen dient de student voldaan te hebben aan alle betalingsverplichtingen, waaronder het betalen van de eventuele nog niet betaalde en door de opleiding voorgeschoten reis- en verblijfkosten op basis van de beschikbaar gestelde afrekening studiereizen/excursies.

9.8.10 De opleiders

Het team van de tweedegraads lerarenopleiding Economie zit op de **2e etage** van het I/O-gebouw op **Kapittelweg 35** in **werkruimte E2.42**.

Ons team bestaat uit de volgende collega's:

Foto	Contactgegevens	Taken en vakgebieden
	Roberto Alvarez Roberto.alvarez@han.nl Roostercode: AVRZR	Vakdidactiek Economie Algemene economie slb/coaching
	Rick van den Berg Rick.vandenBerg@han.nl Roostercode: BGRJ	Vakdidactiek Economie Coaching
	Sonja de Bruin Sonja.deBruin@han.nl Roostercode: BRNS	Coaching Examencommissie Integrale toetsing
	Rianne Hogedoorn Rianne.Hogedoorn@han.nl Roostercode: HGDRJ	Vakdidactiek Economie Bedrijfseconomie Bedrijfsadministratie Wiskunde Onderzoek slb/coaching
	Milan Janssen Milan.Janssen@han.nl Roostercode: JNM	Vakdidactiek Economie Algemene economie slb/coaching
	Yusuf Kocayörük Yusuf.Kocayoruk@han.nl Roostercode: KCRKY	Vakdidactiek Economie Algemene Economie slb/coaching
	John Kragt John.Kragt@han.nl Roostercode: KRGTJ	Vakdidactiek Economie Algemene economie
	Roel van Lin R.vanLin@han.nl Roostercode: LINR	Vakdidactiek Economie Onderwijskunde slb/coaching
	Reggie Nuland Reggie.nuland@han.nl Roostercode: NLDR	Bedrijfsadministratie Vakdidactiek Economie
	Marinka Schipper Marinka.schipper@han.nl Roostercode: SPRK	Vakdidactiek Economie Onderwijskunde Onderzoek slb/coaching
	Astrid Snel Astrid.Snel@han.nl Roostercode: SLN	Vakdidactiek Economie Financiële Educatie Organisatiemanagement slb/coaching
	Maurice Straatmans Maurice.Straatmans@han.nl Roostercode: SMSM	Vakdidactiek Economie Commerciële Economie Bedrijfseconomie Bedrijfsadministratie SLB/coaching

Jos Trimpe
Jos.Trimpe@han.nl
Roostercode: TRMPJ

Vakdidactiek Economie
Onderwijskunde
Algemene Economie
SLB/coaching